

MASARYKOVA UNIVERZITA

Rozvoj týmu pro výuku, výzkum a aplikace v oblasti funkční genomiky a proteomiky
(CZ.1.07/2.3.00/09.0132)

Středoevropský technologický institut CEITEC
Centrální laboratoř - Proteomika

PŘÍPRAVA PROTEINOVÉHO VZORKU PRO MS ANALÝZU

Hana Konečná

Oddělení funkční genomiky a proteomiky ÚEB PŘF MU
www.sci.muni.cz/pVpKnb/

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

GENOM

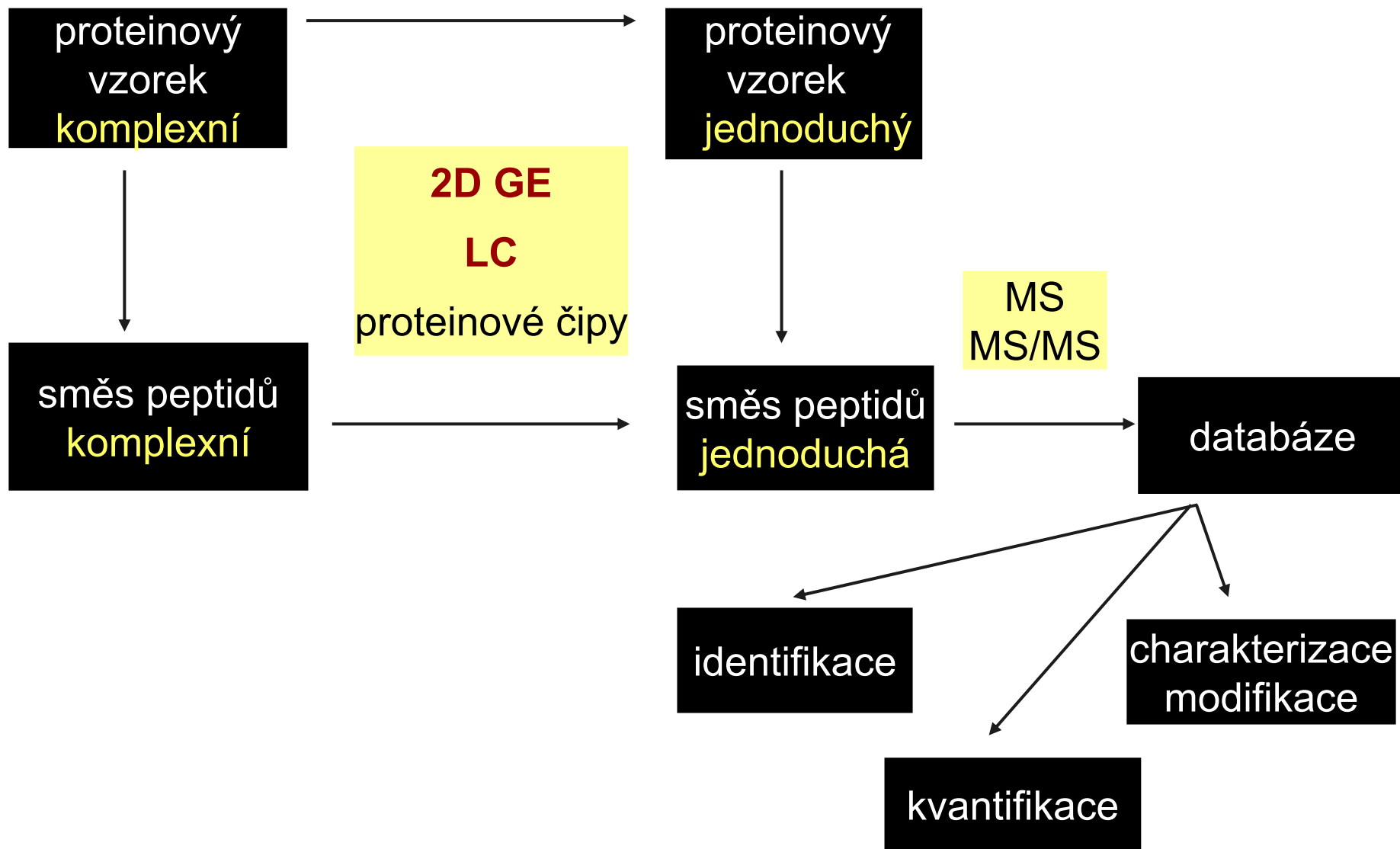
PROTEOM

PTM asi 200 typů (fosforylace, glykosylace, acylace, methylace...)

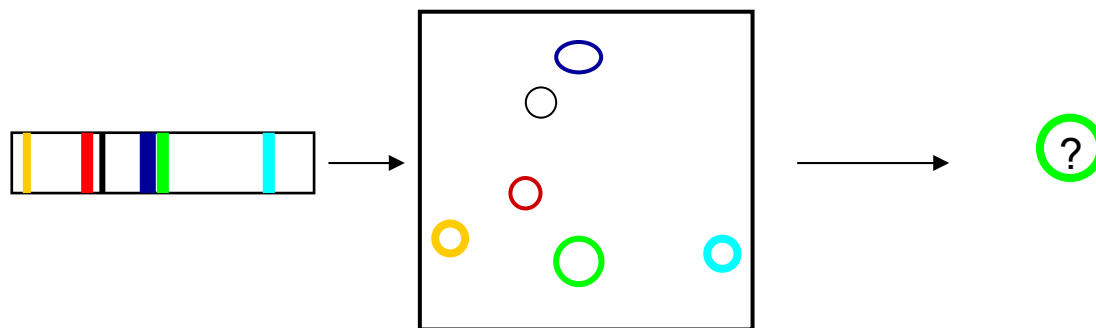
KONCENTRAČNÍ ROZSAH asi deset řádů

NUTNÁ **FRAKCIONACE** PŘED MS

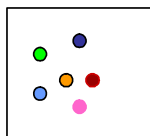

I. Dvoudimenzionální elektroforéza 2-DGE

Proteomický experiment

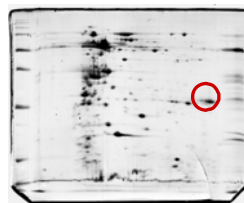
extrakce

fokusace

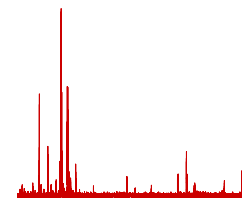
SDS-PAGE

digest

MS

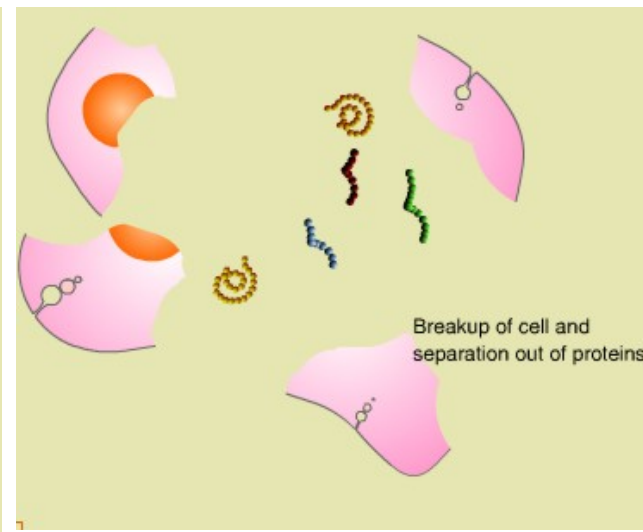
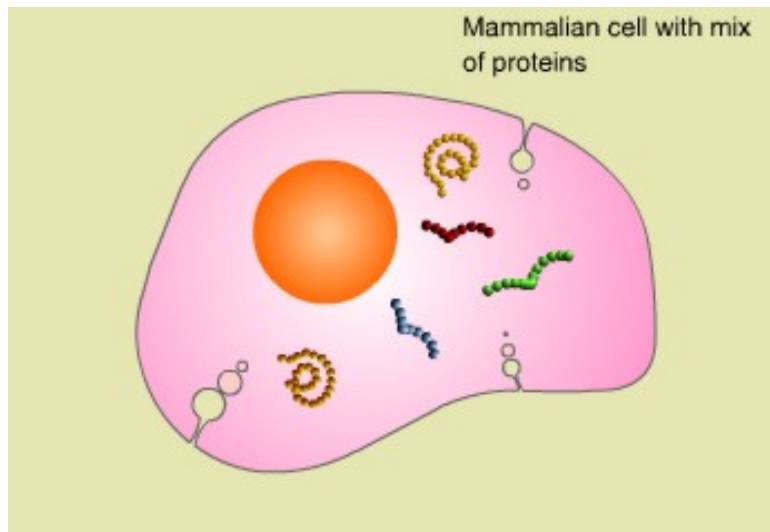

identifikace

neznámý protein

HOMOGENIZACE

- mechanicky
- ultrazvukem
- tlakem
- zmražením / rozmražením
- detergentovou lyzí

PŘÍPRAVA VZORKU

solubilizace močovina, thiomčovina, detergenty

redukce DTT, TBP

inhibice proteáz, fosfatáz, glykosyláz

odstranění kontaminant

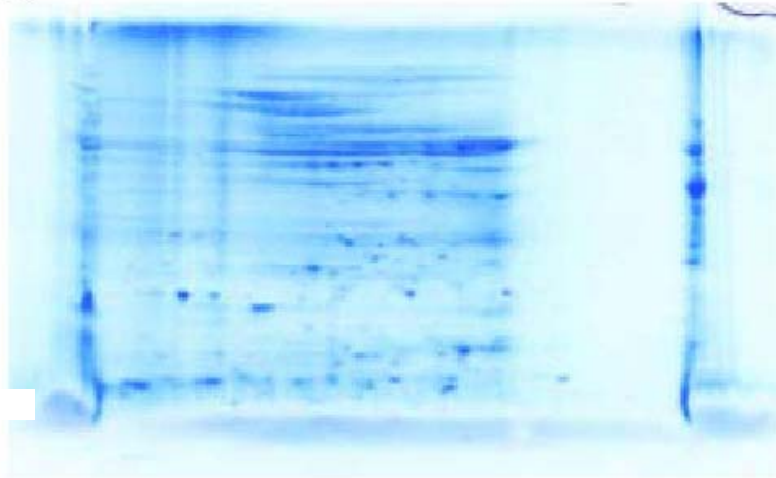
DETERGENTY

- žádný celkový náboj
- 0.5 - 4%
- použitelné ve vysokých koncentracích močoviny
- neionogenní
- zwitterointové
- SDS jen v nízkých koncentracích (do 0.25%)

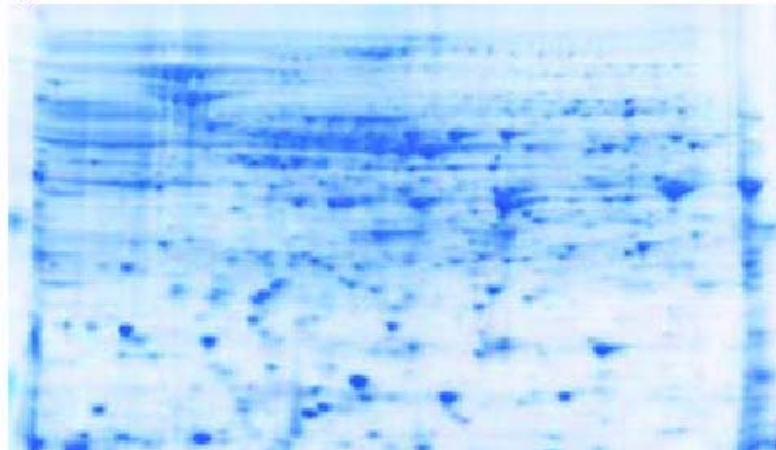
E.coli

A)

CHAPS

B)

C7BzO

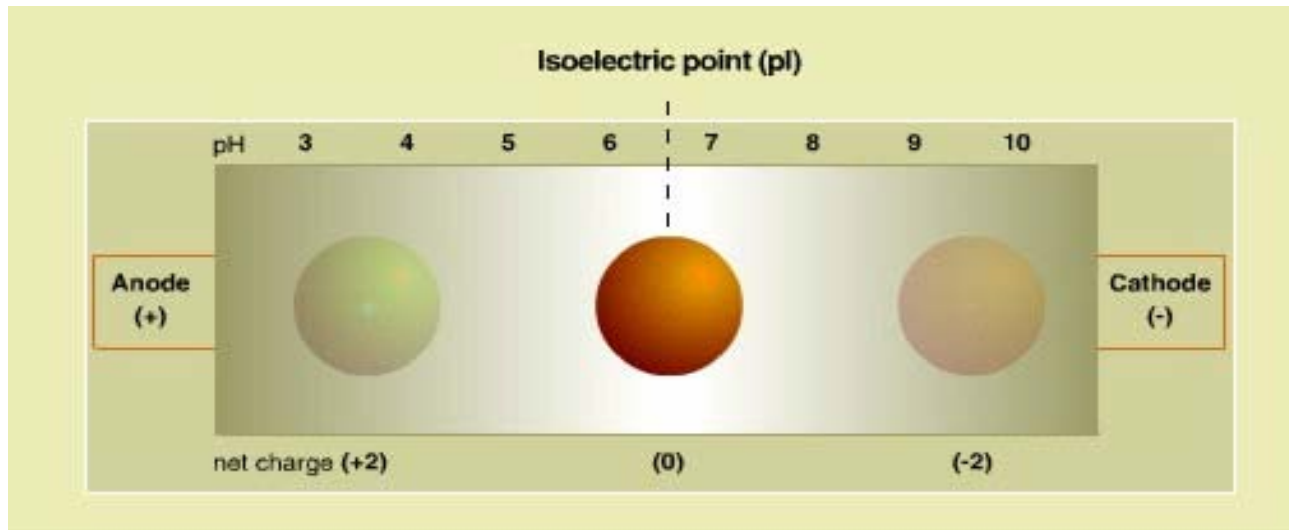

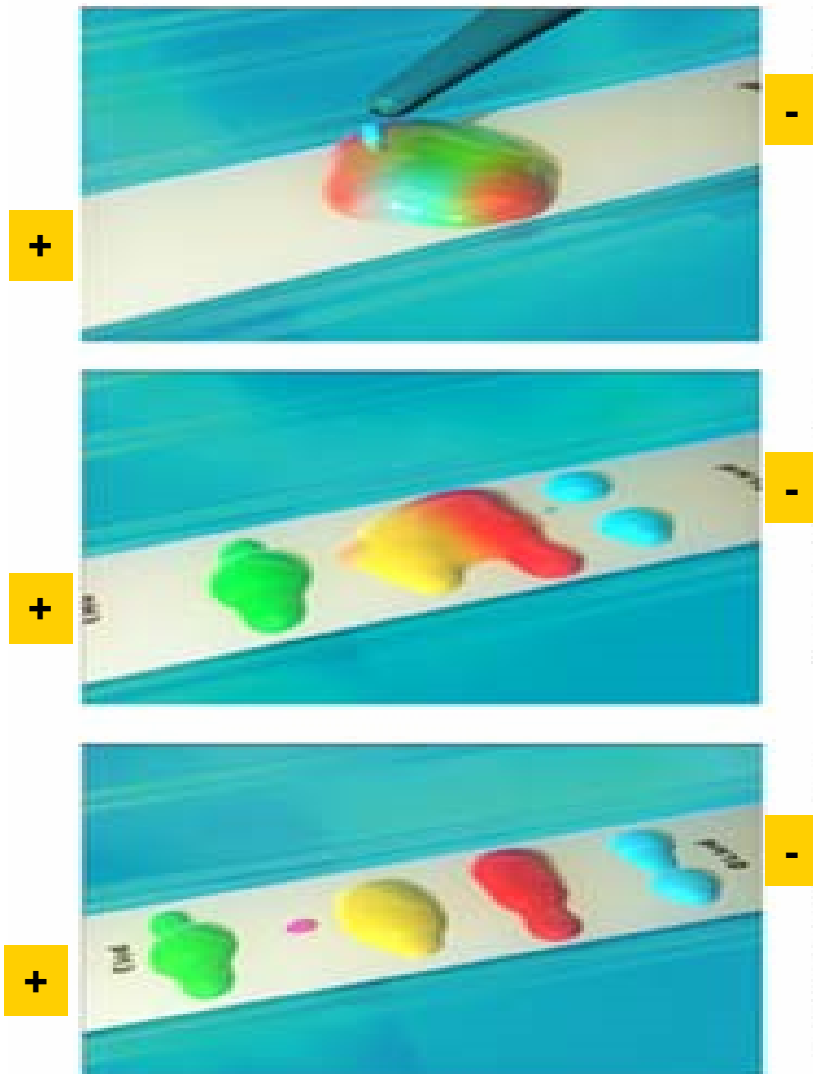
KONTAMINANTY

- soli, zbytky pufrů
- malé endogenní molekuly
- iontové detergenty
- nukleové kyseliny
- polysacharidy
- lipidy
- fenolické látky

1. ROZMĚR **IZOELEKTRICKÁ FOKUSACE**

migrace nabitých částic v gradientu pH v elektrickém poli

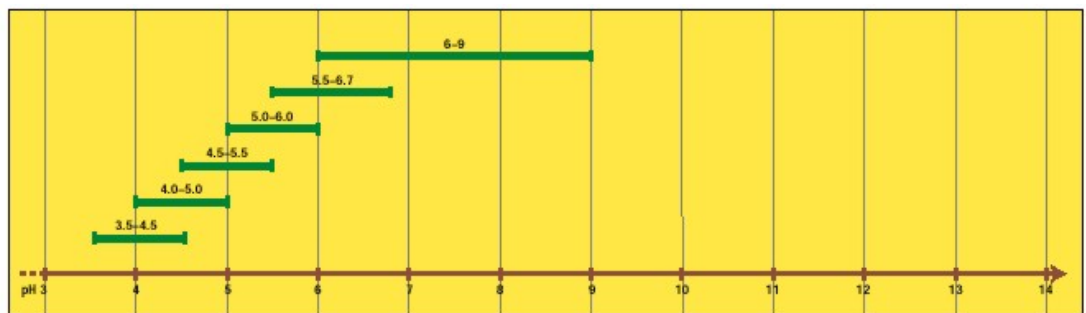

IZOELEKTRICKÁ FOKUSACE

- imobilizovaný pH gradient
- amfolyty

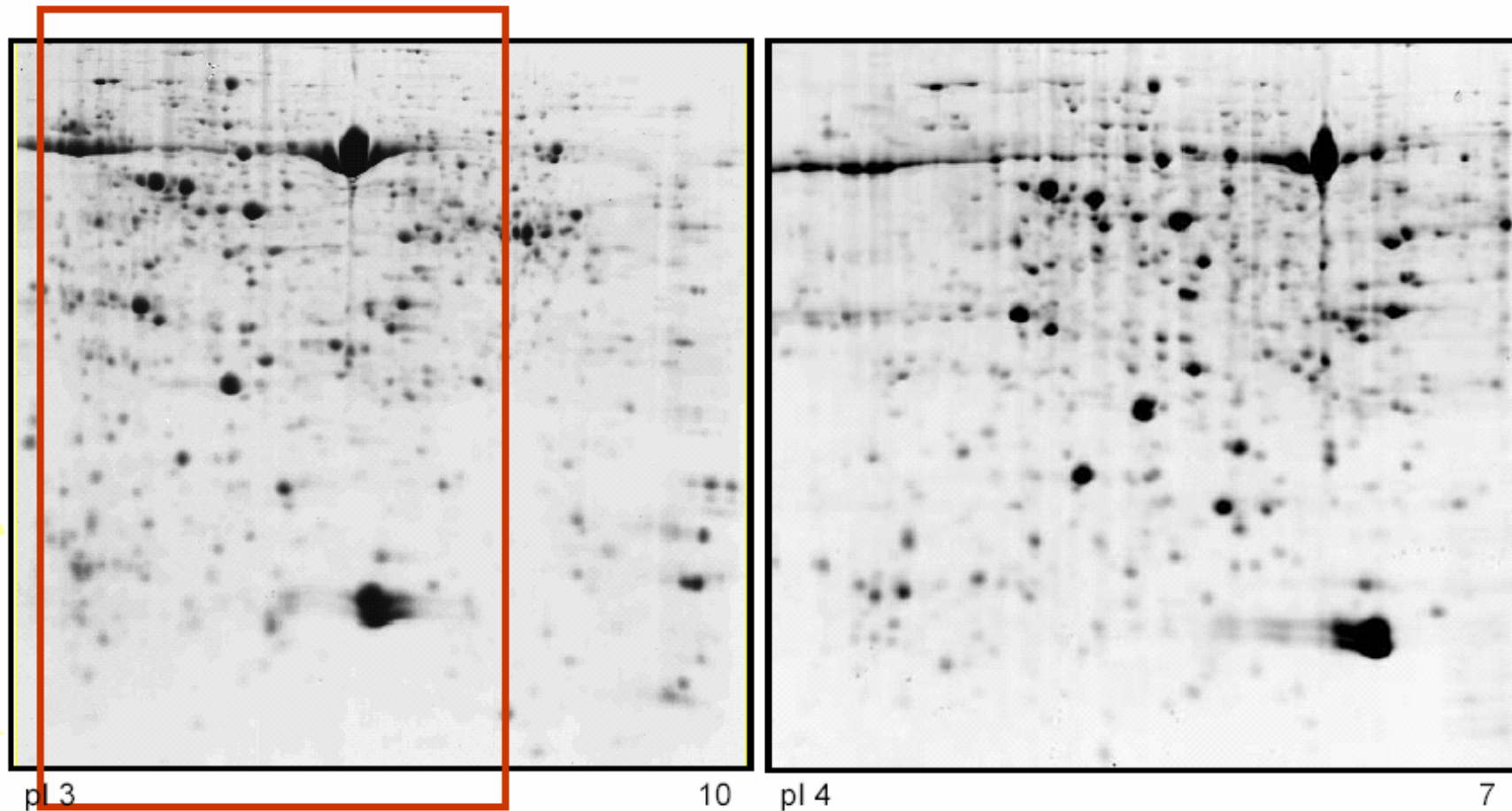
ROZSAH STRIPU ROZMĚR STRIPU

ROZSAH STRIPU

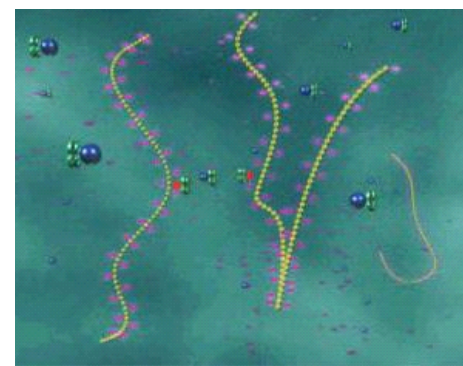
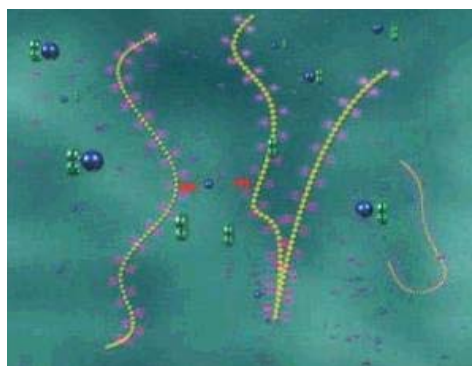
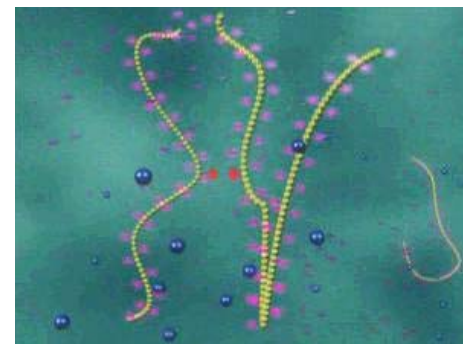
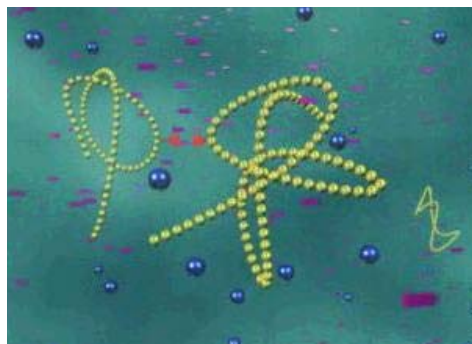
pl 3 - 10 NL

pl 4 - 7

EKVILIBRACE STRIPU

denaturace **SDS** ●

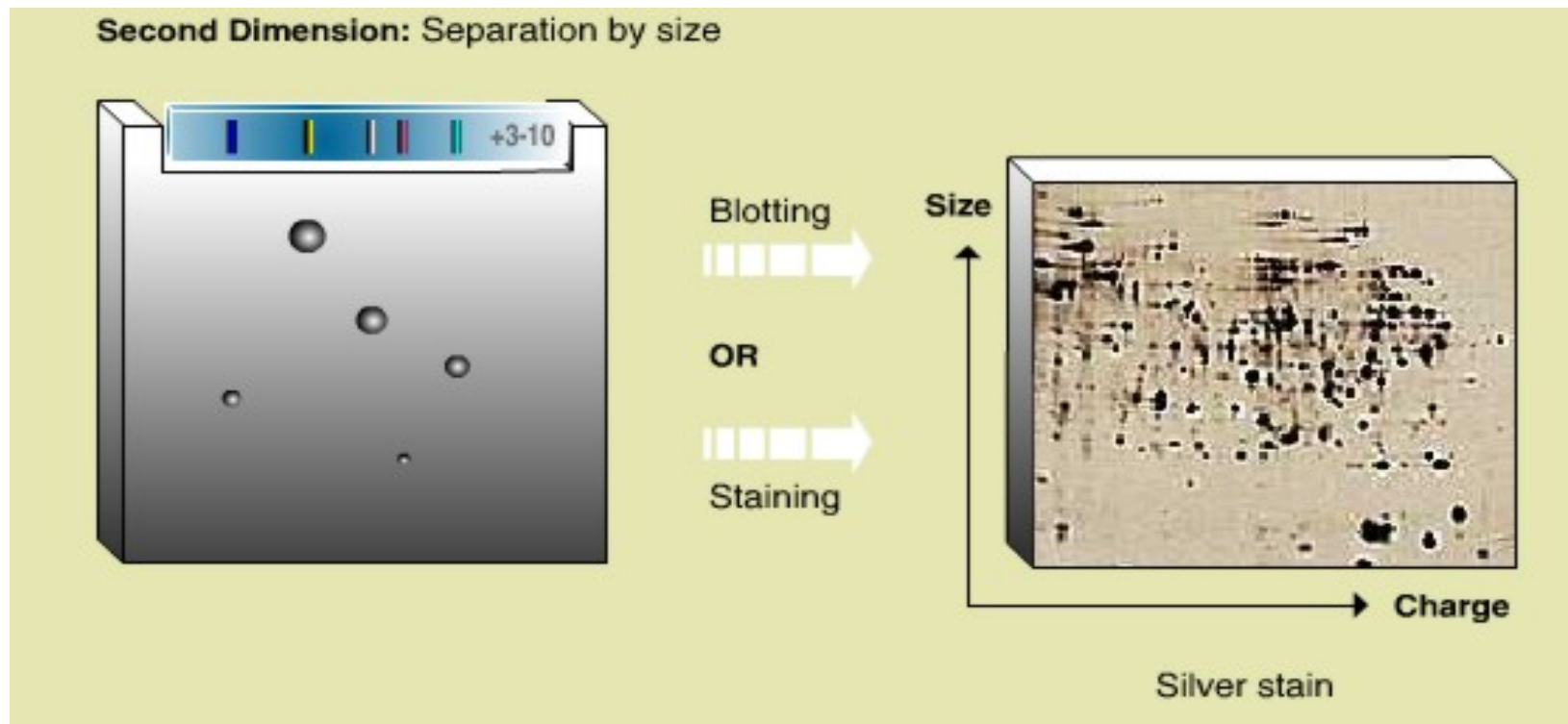
redukce **DTT** ●

alkylace **IAA** ●

2. ROZMĚR **SDS-PAGE**

migrace aniontů v elektrickém poli podle MW

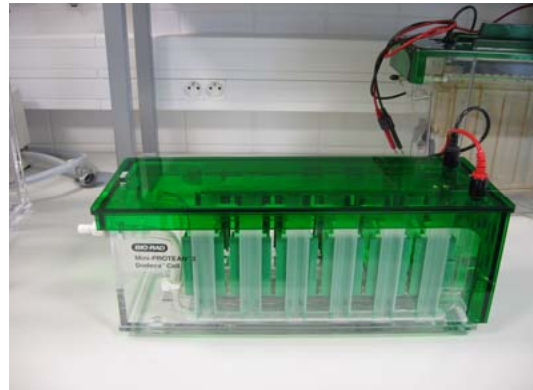

2-DGE INSTRUMENTACE

- Protean IEF
  - Protean Dodeca Cell
  - Densitometer GS-800
  - FLA-7000, STORM
- PDQuest, Quantity One*

Protean Plus Dodeca Cell

Mini-Protean 3 Dodeca Cell

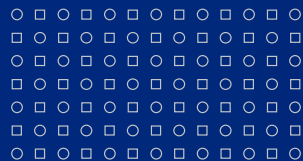

Protean II xi Cell

DETEKCE PROTEINU

- gel x blot
- vizualizace →
  - barvení
  - radioaktivita
  - imunodetekce
- barvení v gelu
  - po elektroforéze
  - před elektroforézou
- specifické pro protein
- specifické pro PTM
- viditelné spektrum
- fluorescence

BARVENÍ PROTEINU V GELU

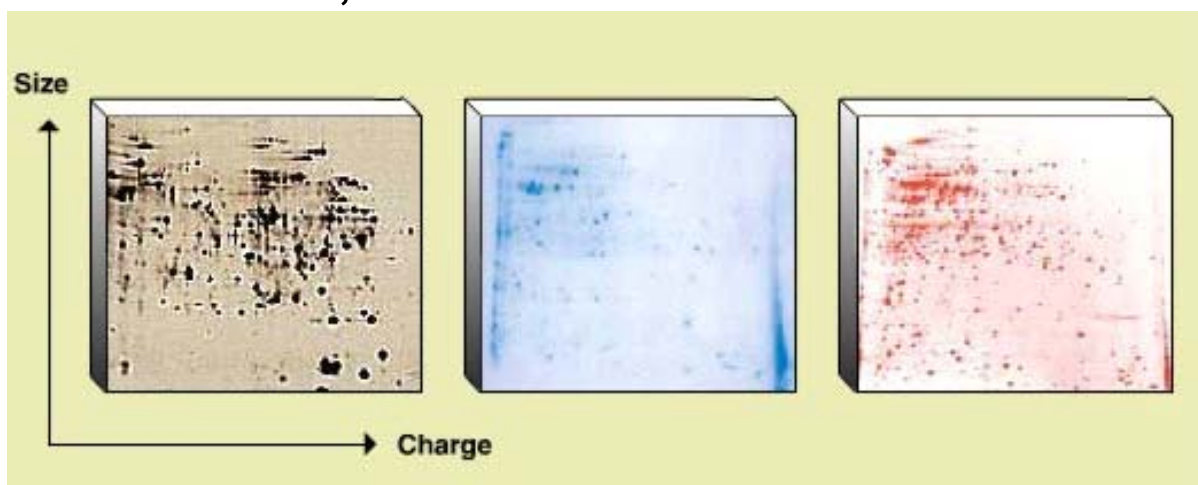
Coomassie Blue R-250, Coomassie Blue G-250

Stříbro: kompatibilní s MS

nekompatibilní s MS

Sypro Ruby, Flamingo Pink, Lucy, Deep Purple

Pro-Q Diamond, Pro-Q Emerald

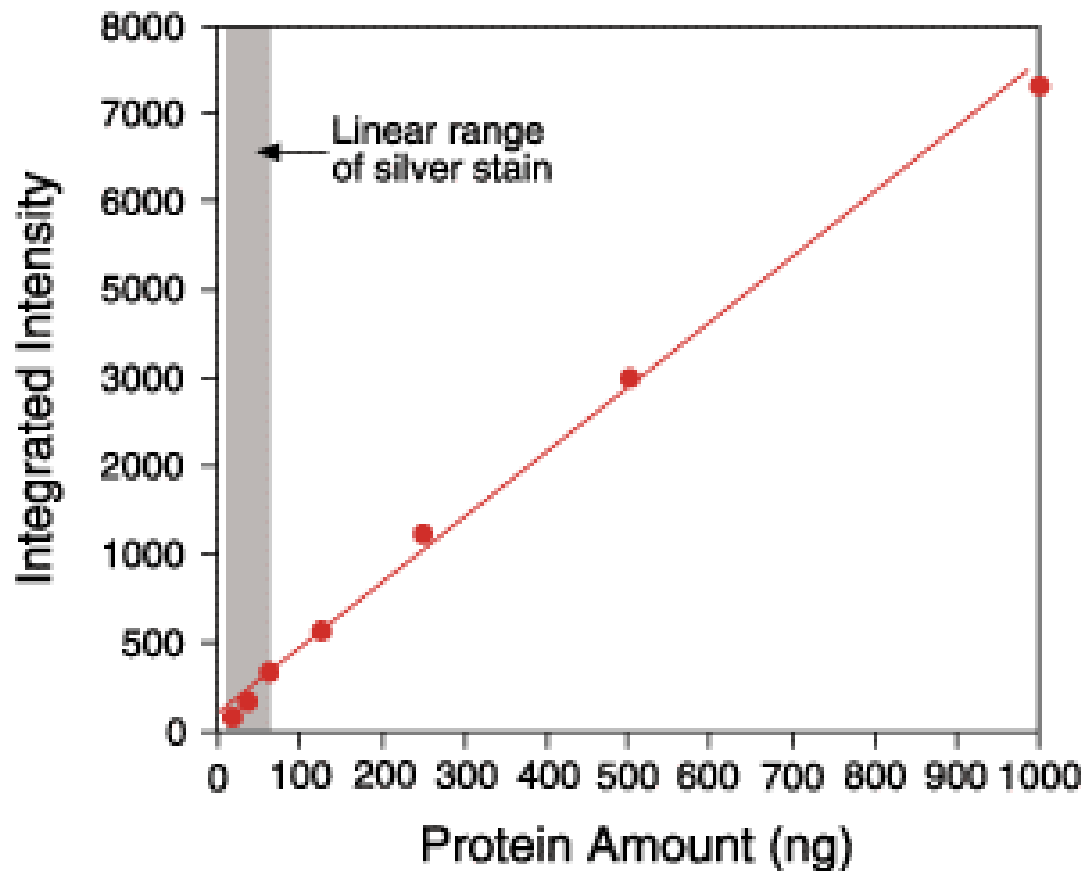
Stříbro
0.6 ng

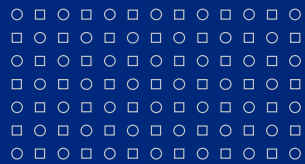
Coomassie
(8 ng) 36 ng

Sypro Ruby
1 - 4 ng

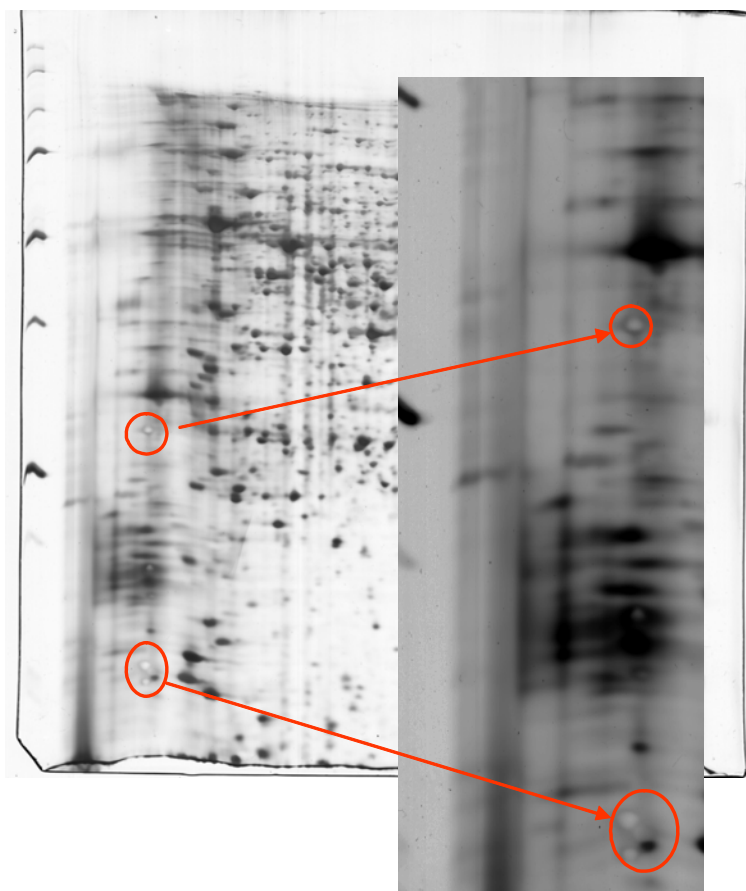
BARVENÍ PROTEINU – LINEARITA

Sypro Ruby

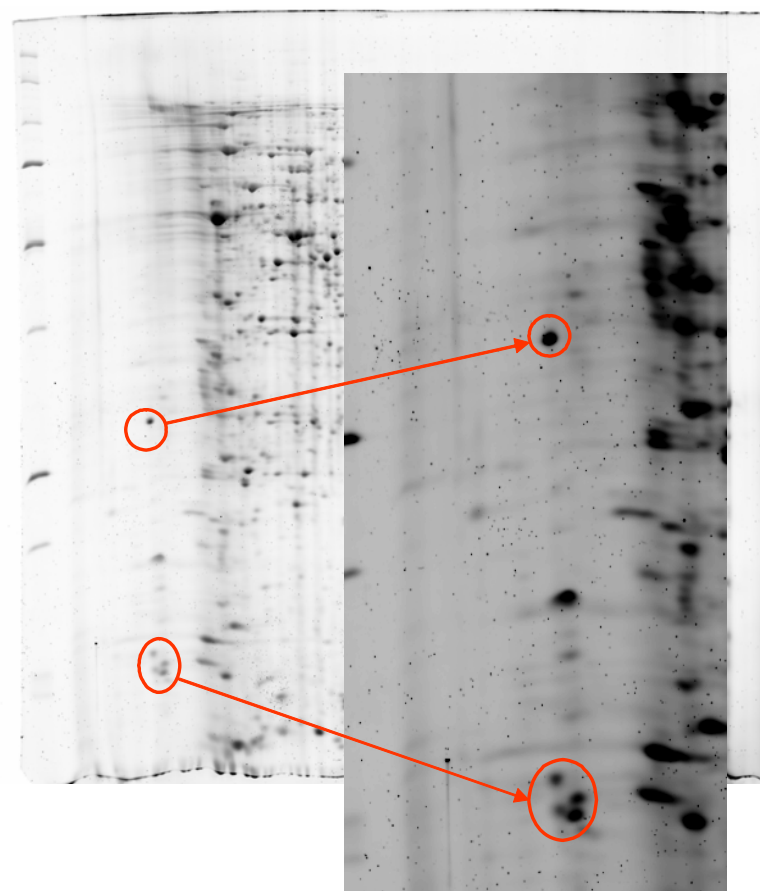

Ag

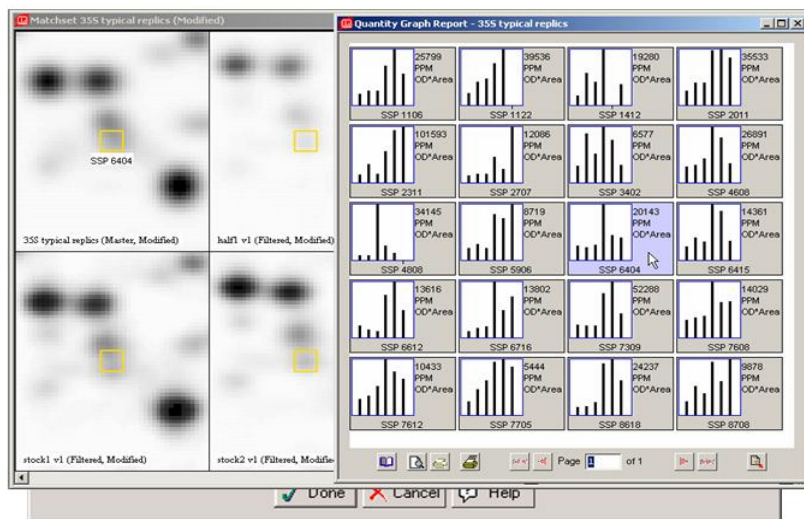
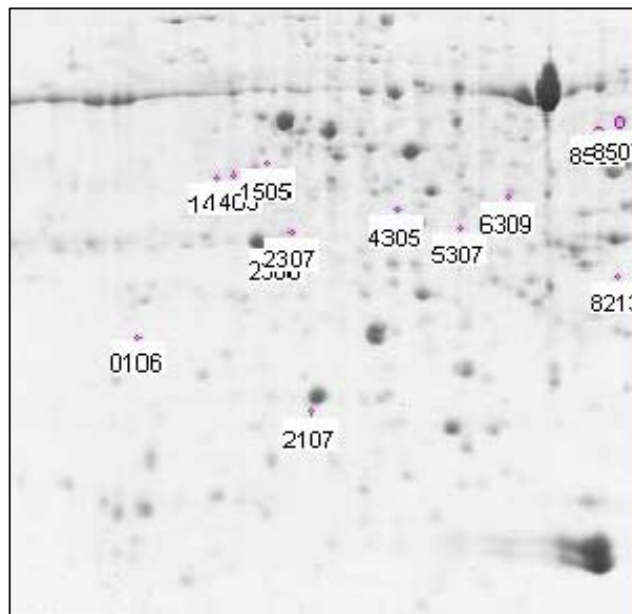

Sypro Ruby

ANALÝZA OBRAZU

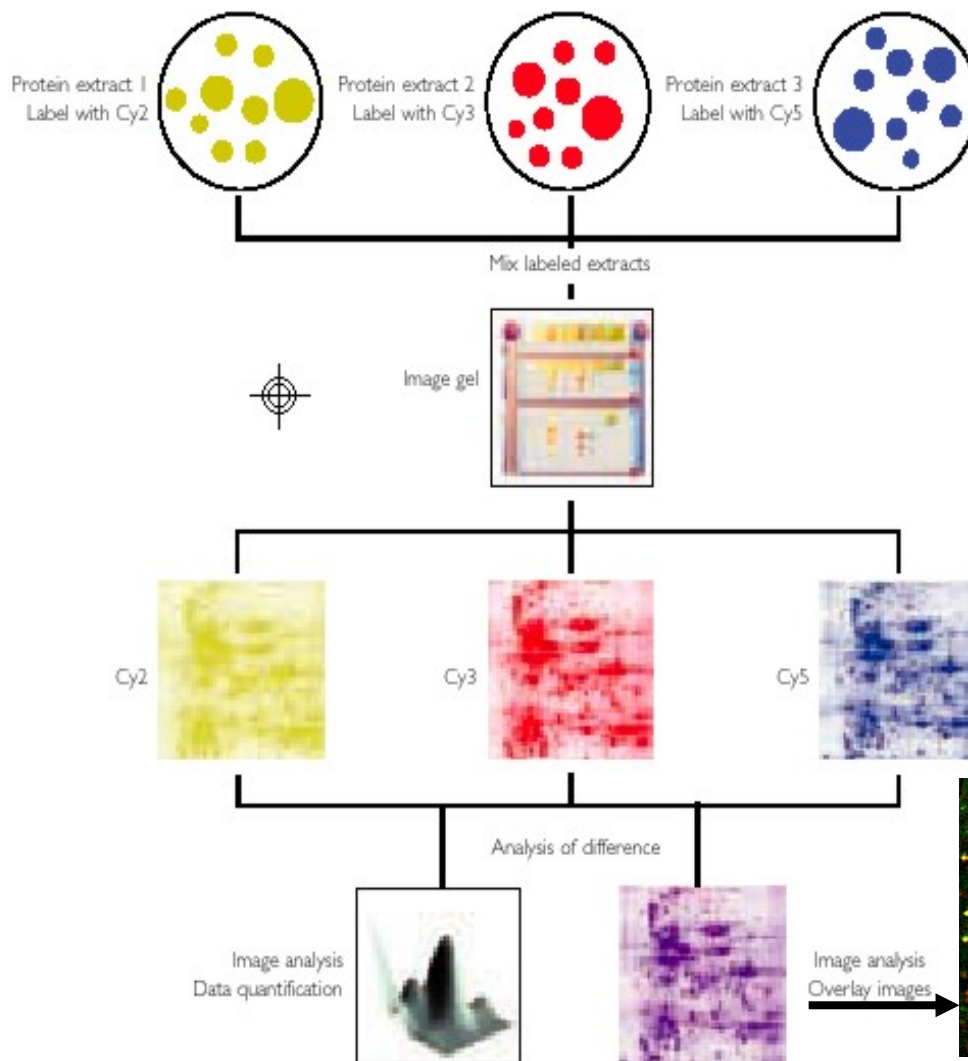
- kvalitativní
- kvantitativní

2D or not 2D ?

- rozlišení
- vizuální aspekty
- multigelové jednotky
- dynamický rozsah
- extrémní proteiny (membránové, basické...)
- reprodukovatelnost, image analýza
- citlivost barvení
- pracnost
- nesnadná automatizace
- postdigesční extrakce

Difference Gel Electrophoresis DIGE

BIOMARKERY

... jehly v kupce sena

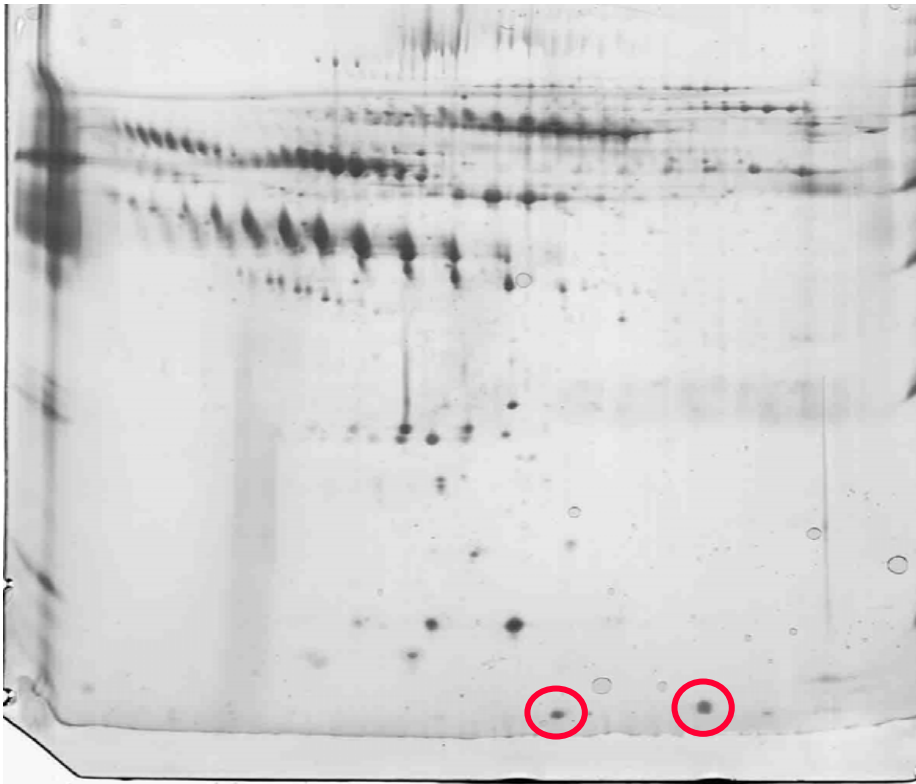
prefrakcionace   separace   identifikace   srovnání kontrola vs.vzorek

- **seno** - proteiny bez vztahu k onemocnění (pozadí)
- **jehly** - specifické proteiny pro onemocnění
- potenciální jehly jsou **obtížně validovatelné**
- nejsou pravidla, které jehly dále zkoumat
- jehly často **PTM**, nejsou identifikovány MS

- hledání biomarkerů obtížné a neefektivní

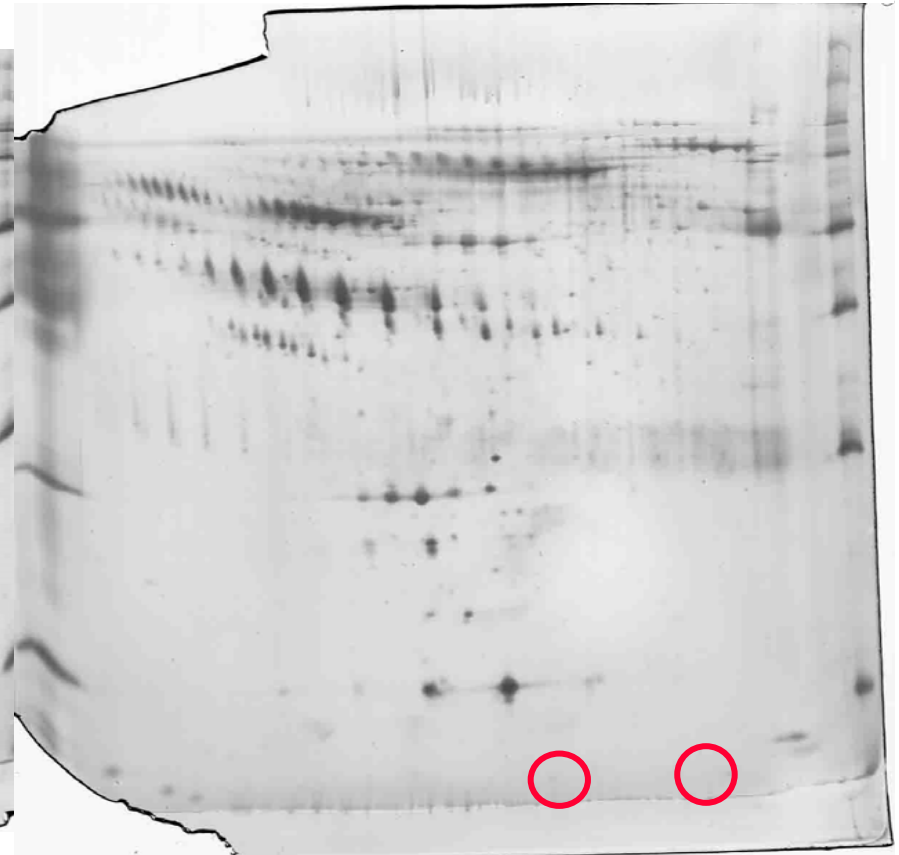
Biomarkery v lidské plasmě

SEPARACE → IDENTIFIKACE

Den 21 – před klinickým projevem

Den 44 – po klinickém projevu

↓ **DIGESCE**

trypsin   Glu-C   Asp-N   thermolysin

MAVEPFRRPITRPHASIEVDTS GTGG SAGSSE
 KVFCLIGQAEGGEPNTVYELRNYAQA KRLFR
 SGELLD AIELAWGSNP NYTAGRILAMRIEDAK
 PASAEIGGLKITSKIYGNVANNIQV GLEKNTLS
 DSLRLRVIFQDDRFNEVYDNIGNIFTIKYKGEE
 ANATFSVEHDEETQKASRLVLKVGDQEVKSY
 DLTGGA YDYTNAITDINQLPDFEAKLSPFGD
 KNLESSKLDKIENANIKDKAVYVKA VFGDLE
 KQTAYNGIVSFEQLNAEGEVPSNVEVEAGEES
 ATVTATSPIKTI EPFELTKLKGGTNGEPPATWA
 DKLDKFAHEGGYYIVPLSSKQSVHAEVASFV
 KERSDAGEPMRAIVGGGFNESKEQLFGRQAS
 LSNPRVSLVANSGTFVMDDGRKNHVPAYMV
 AVALGGLASGLEIGESITFKPLRVSSLDQIYESI
 DLDELNENGIISIEFVRNRTNTFFRIVDDVTTFN
 DKSDPVKAEMA VGEANDFLVSELKVQLEDQF
 IGTRTINTSASI KDFIQSYLGRKKRDNEIQDFP
 AEDVQVIVEGNEARISMTVYPIRSFKKISVSLV
 YKQOTLQA

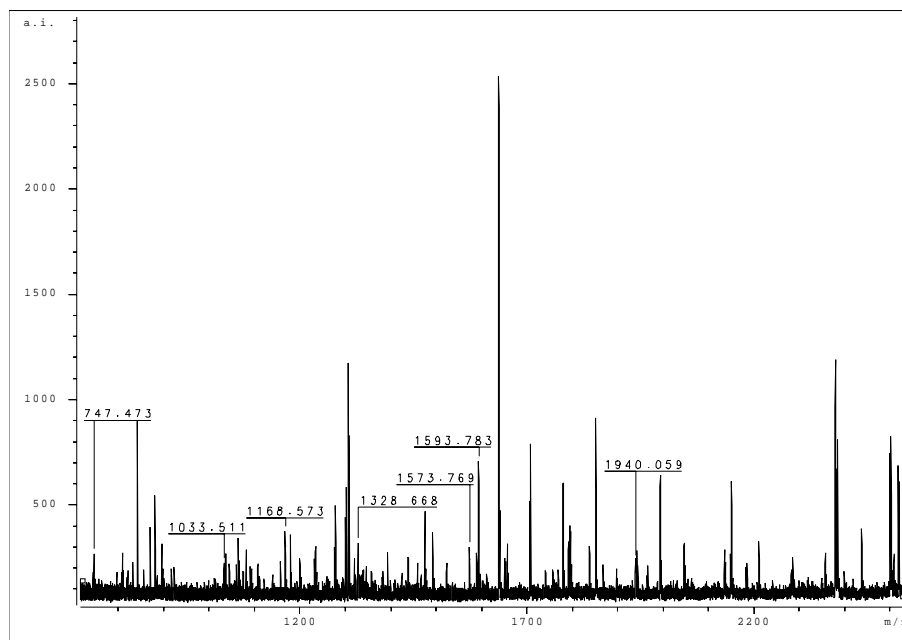
- IN-GEL
- IN-SOLUTION

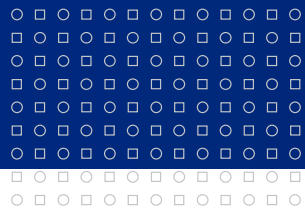

MS

KERATINY !!! Potlačení ionizace

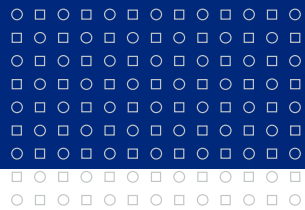
Neoznačené píky: **keratiny** nebo autolýza trypsinu

G I G O

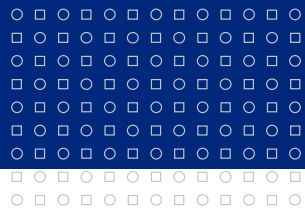
G I G O

GARBAGE IN – GARBAGE OUT

LITERATURA

- R.M. Twyman: Principles of Proteomics
- R.Westermeier, T.Naven, H-R Höpker: Proteomics in Practice
- A.J.Link: 2D Proteome Analysis Protocols
- Current Protocols in Protein Science
- R.J.Simpson: Proteins and Proteomics
- T.Rabilloud: Proteome Research: Two-dimensional Gel Electrophoresis and Identification Methods
- A. Görg, W. Weiss, M.J.Dunn: Proteomics 2004, 4, 3665, rev.
- I. Miller, J. Crawford, E. Gianazza: Proteomics 2006, 6, rev.
- F.Chevalier: Proteome Science 2010, 8:23, review
- R. Burgess, M. Deutscher: Guide to Protein Purification

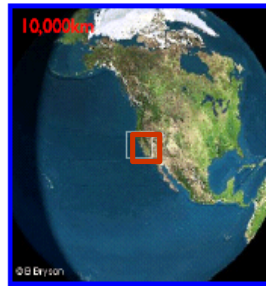

II. PREFRAKCIONACE

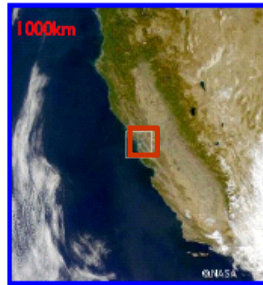

10^{10} Really Is Wide Dynamic Range

10 10 000km

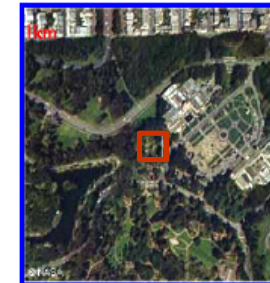
9 1 000km

8 100km

7 10km

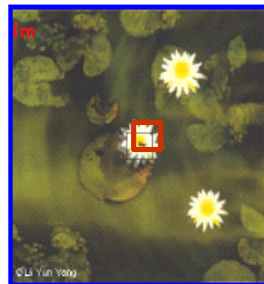
6 1km

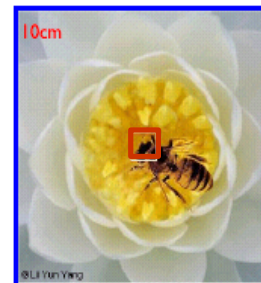
5 100m

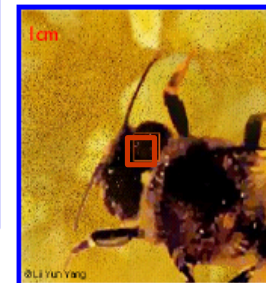
4 10m

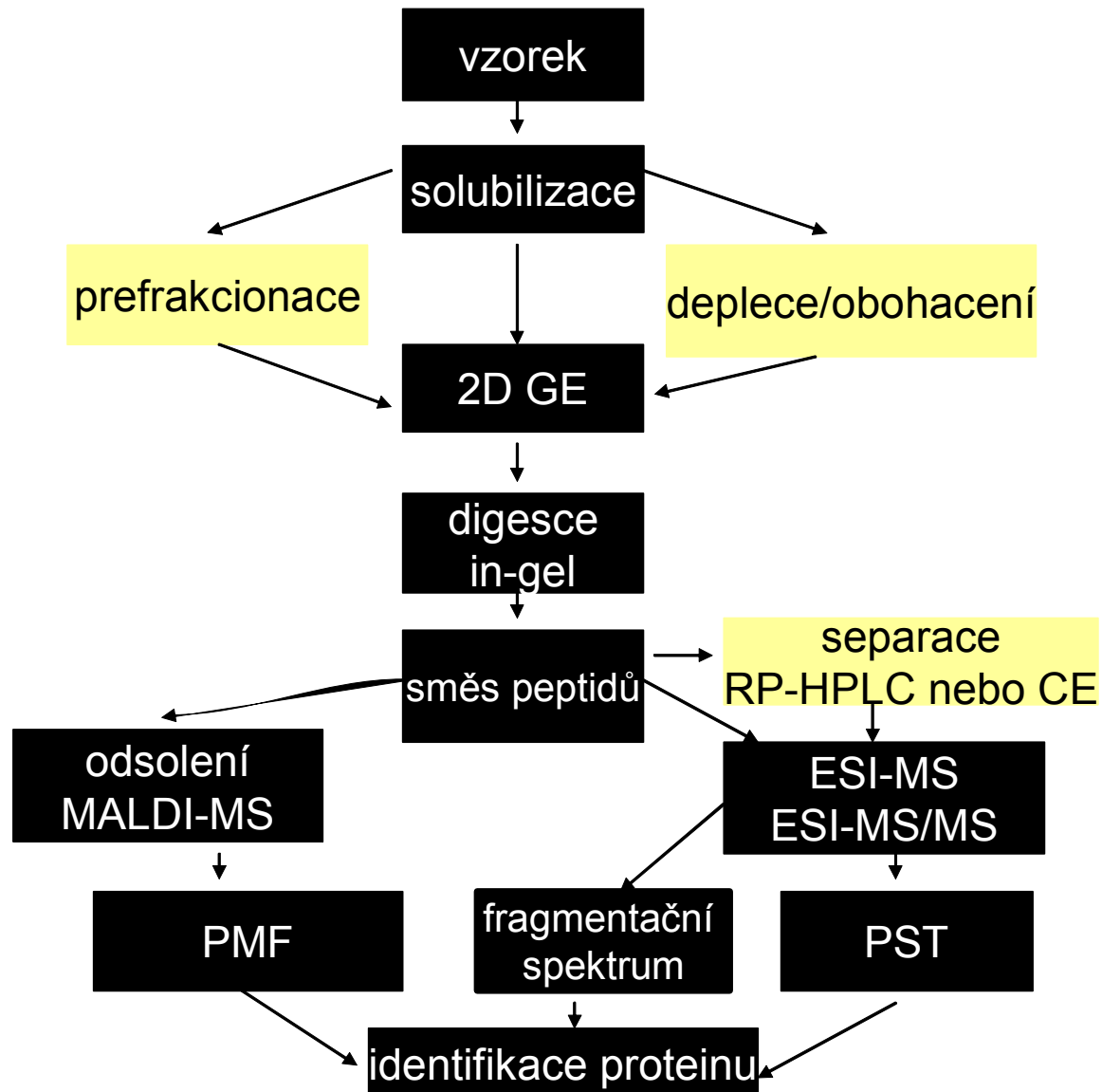
3 1m

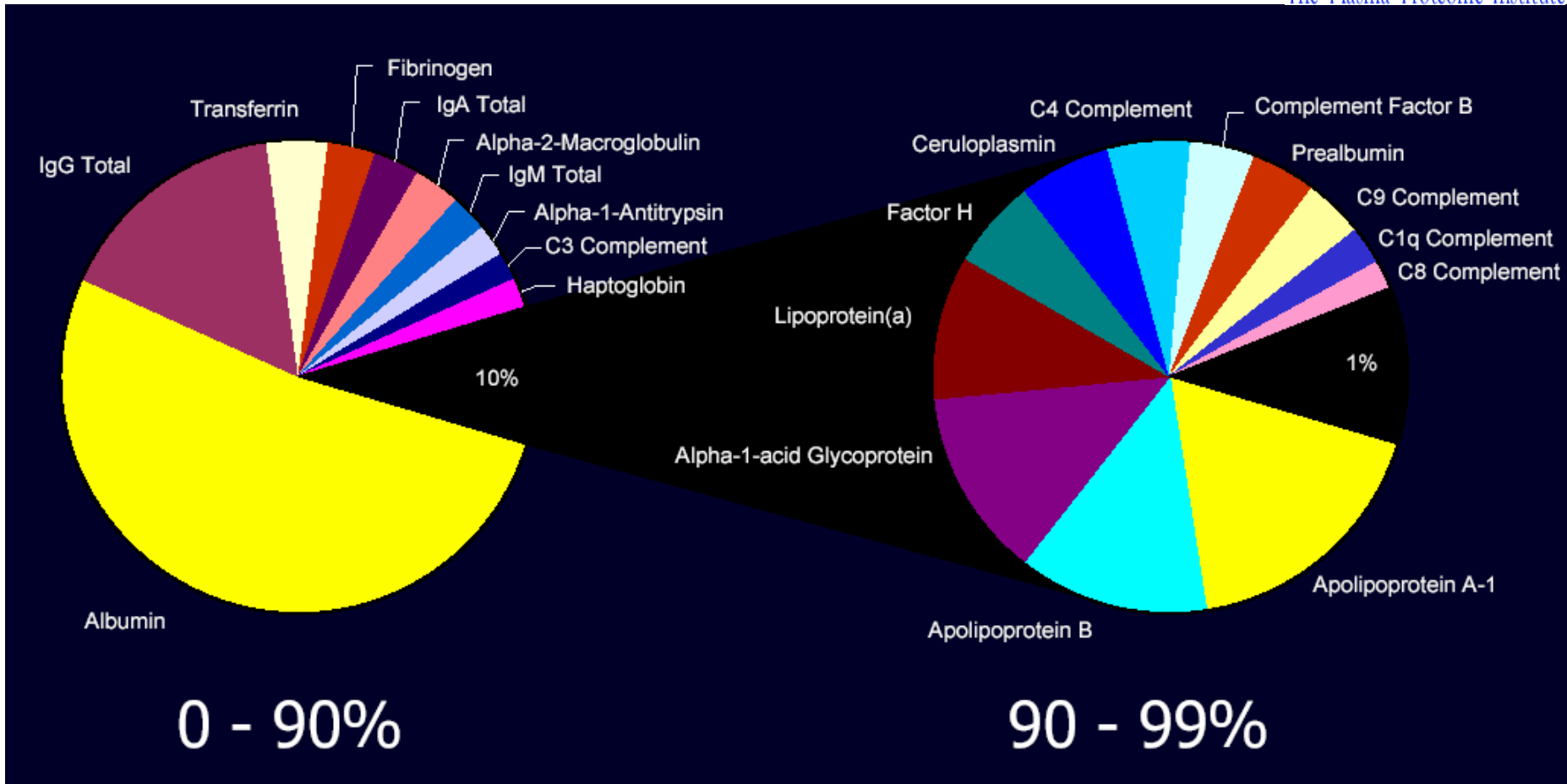

2 10cm

1 1cm

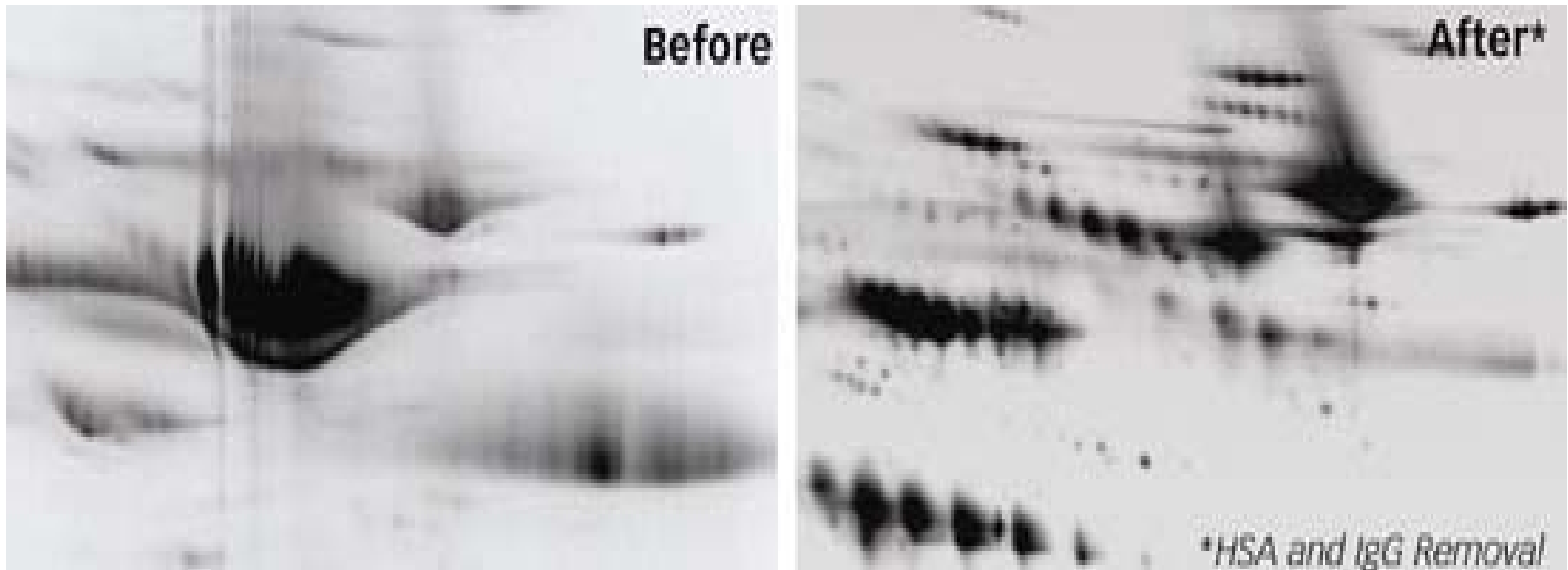

AFINITNÍ DEPLECE

odstranění abundantních proteinů afinitní chromatografií

HSA IgG

?? ? interakce minoritních proteinů s abundantními ?? ?

Lidská plazma - vázaná frakce po afinitní depleci

ALBUMIN

IgG

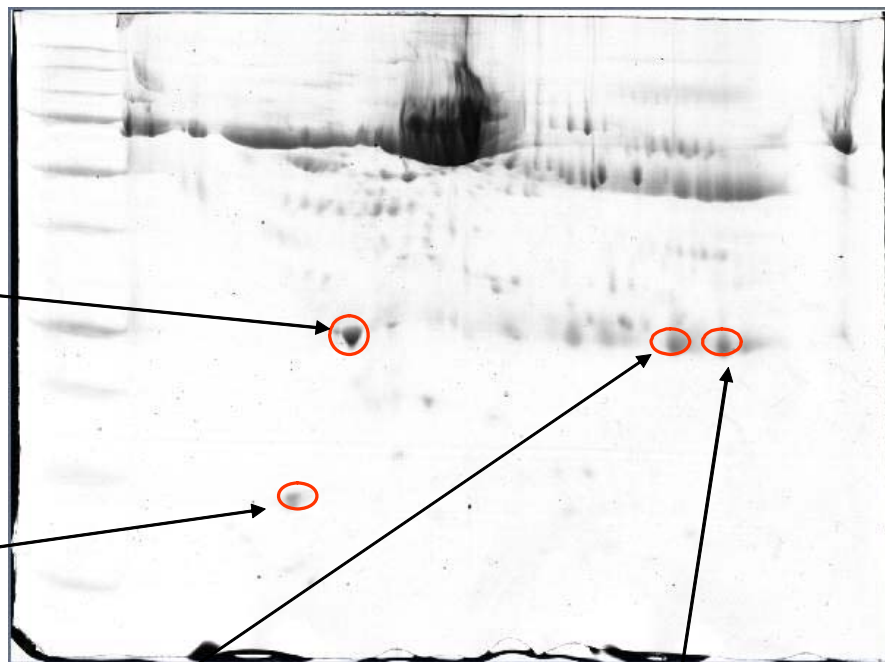
Barvení: CB G-250

Apolipoprotein

albumin

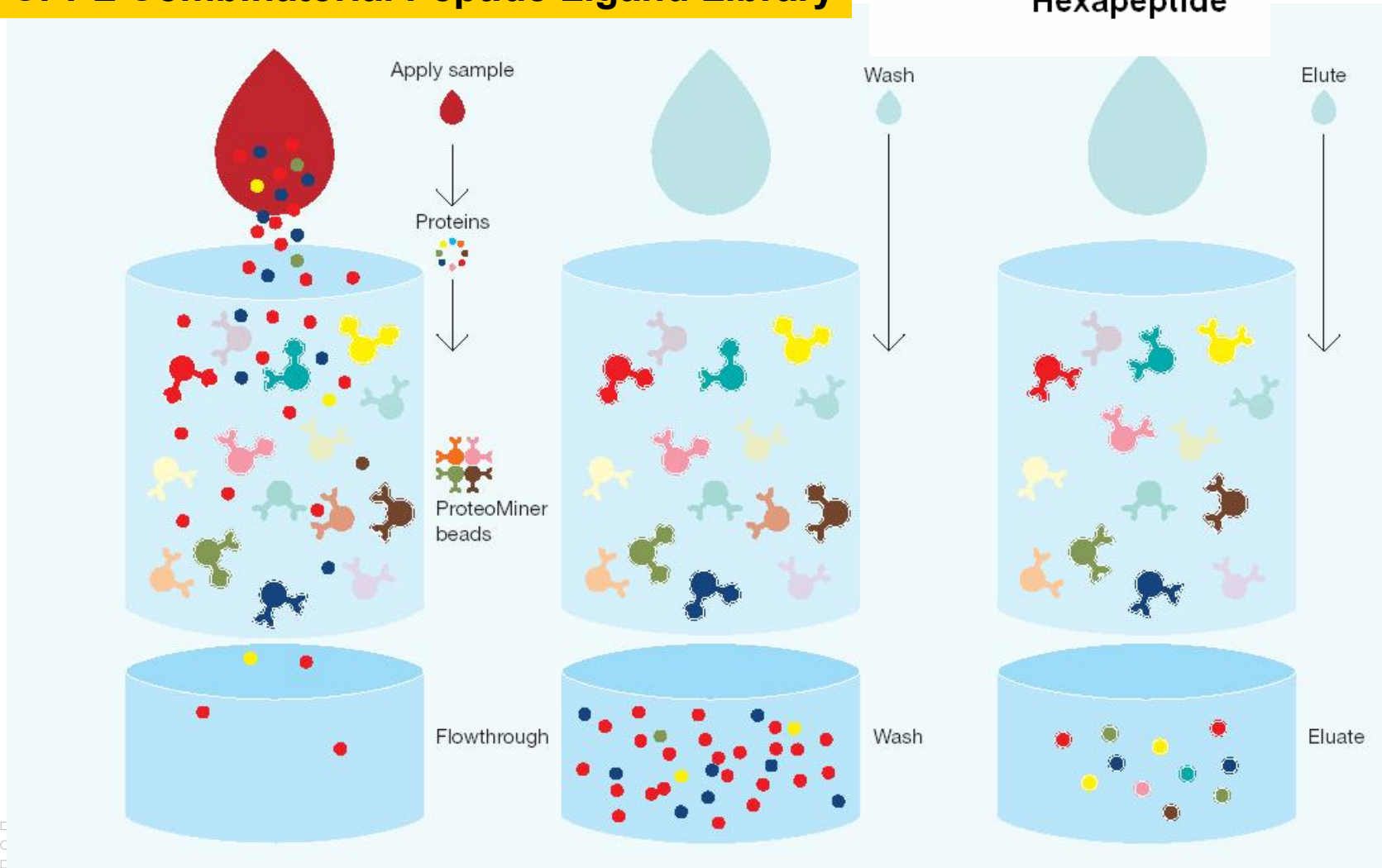
Immunoglobulin kappa light chain

Immunoglobulin light chain

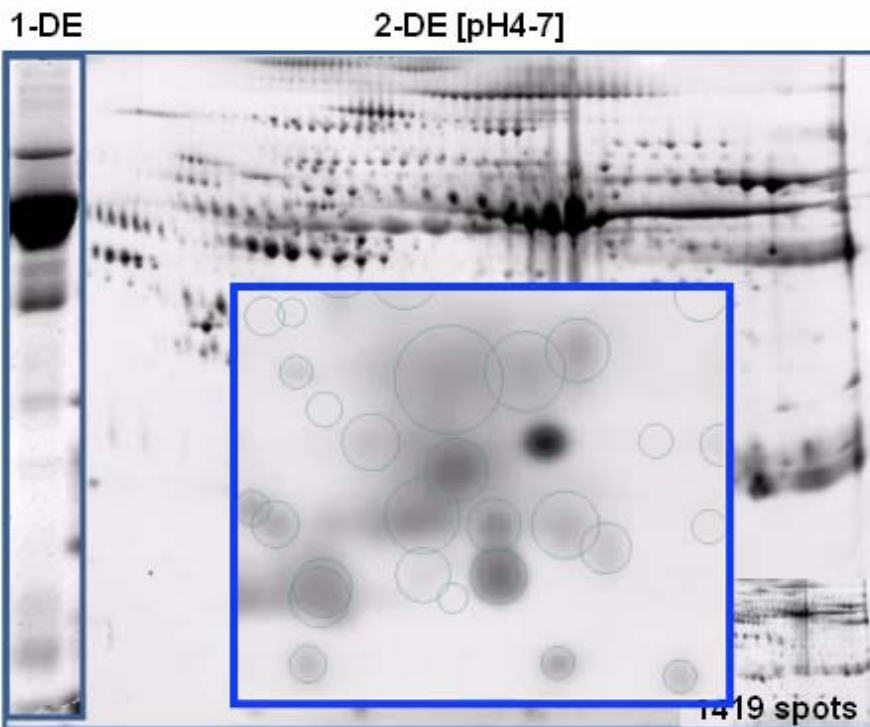
PREFRAKCIONACE

CPPL Combinatorial Peptide Ligand Library

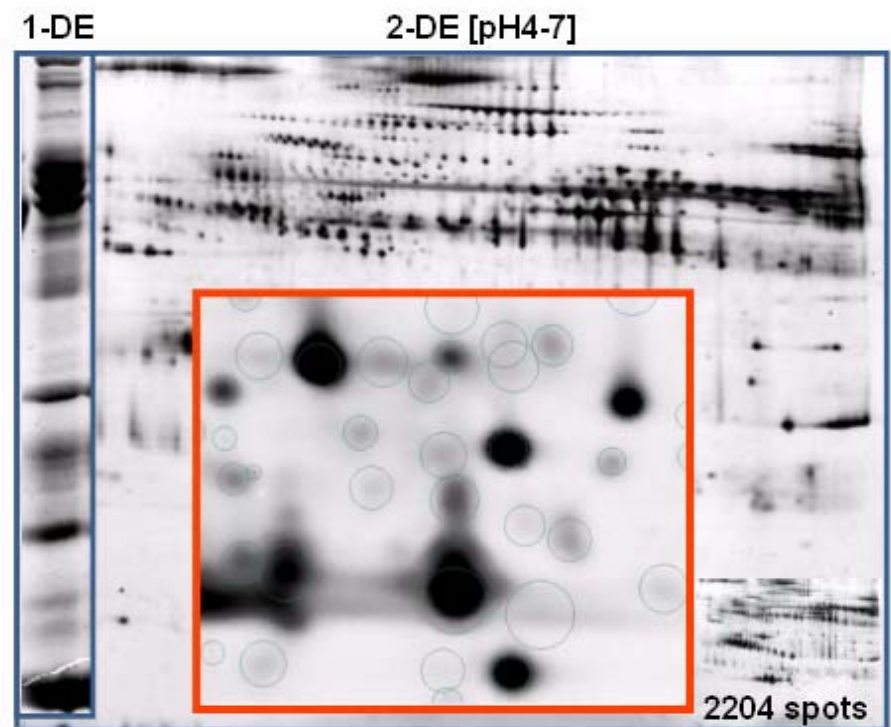

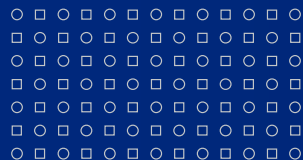
PROTEOMINER

Native Human Serum

Human Serum Fractionated by ProteoMiner

IEF PREFRAKCIONACE

MicroR otofor

- prefrakcionace v roztoku

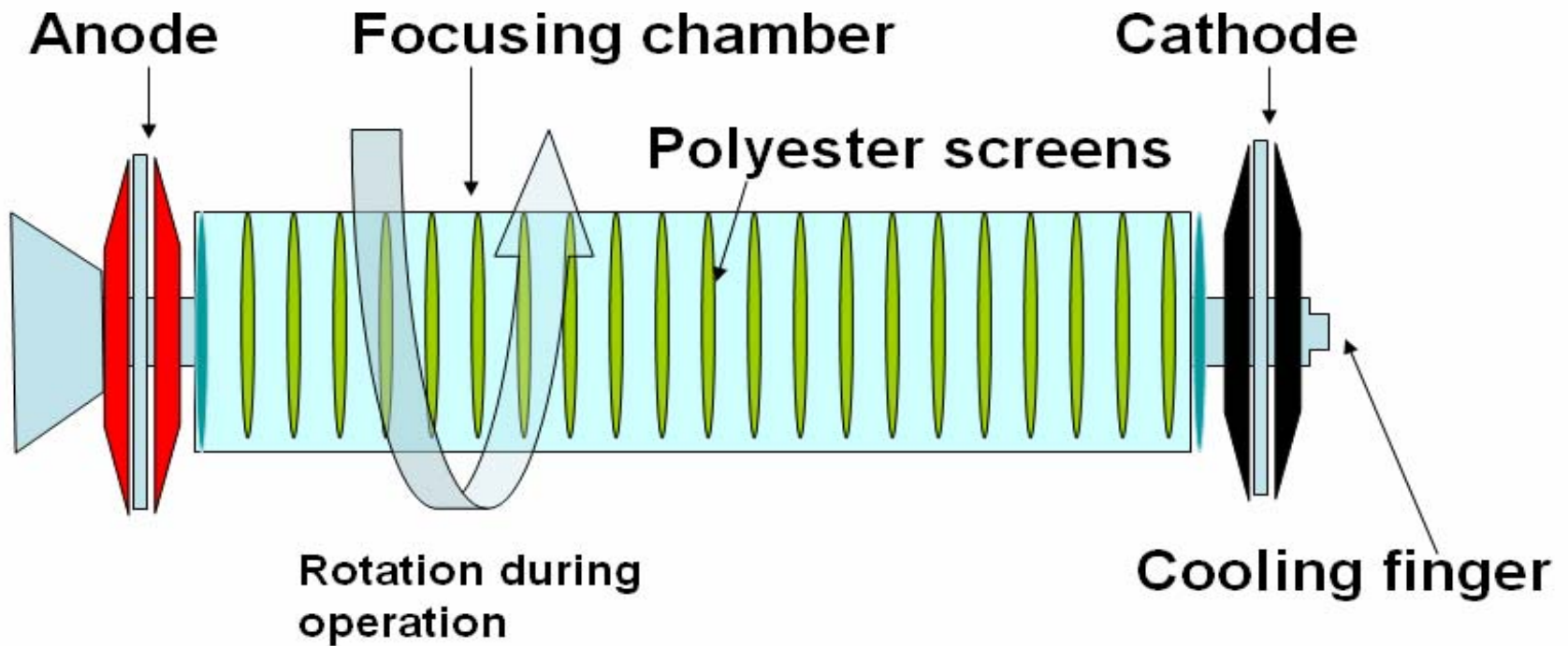

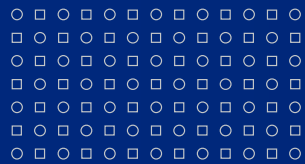
OffGel Fractionator

- prefrakcionace na IPG stripu

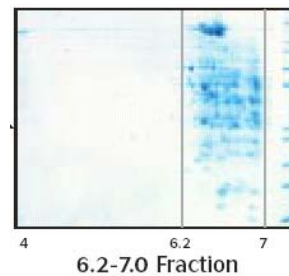
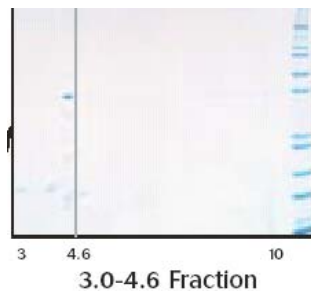
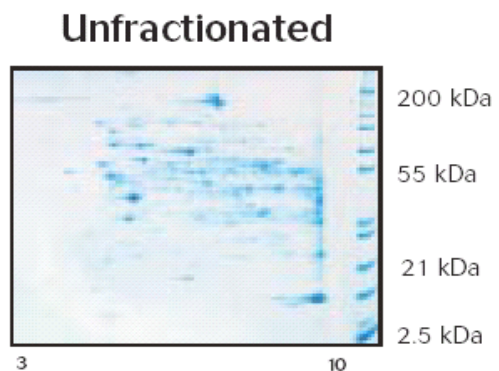

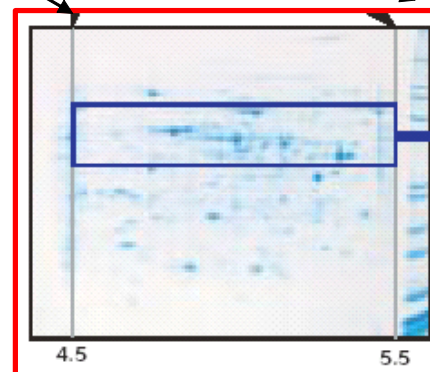
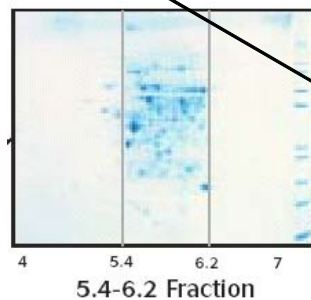
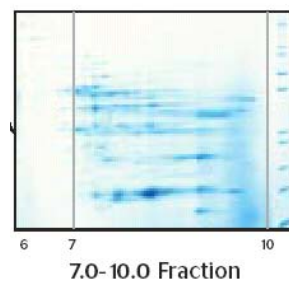
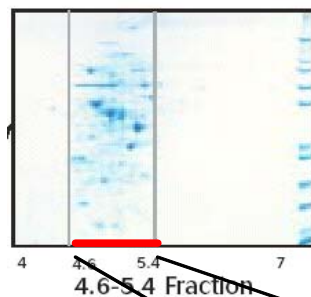
MICROROTOFOR

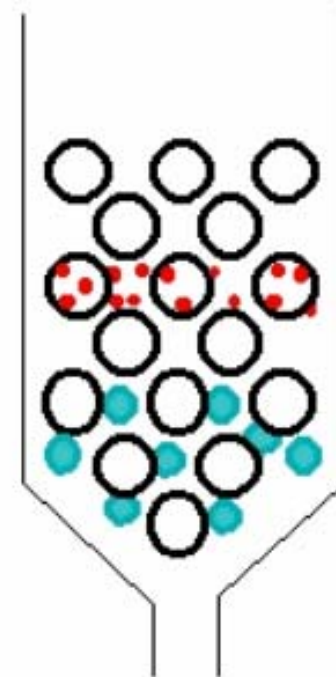
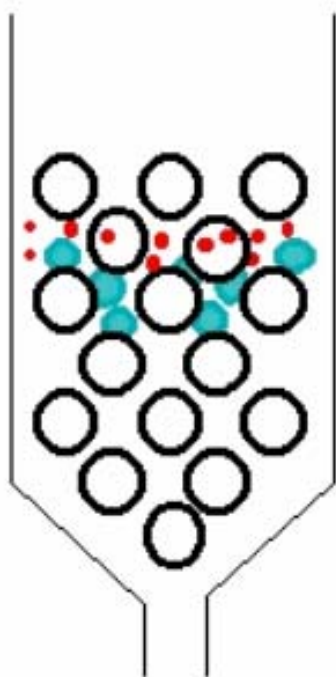
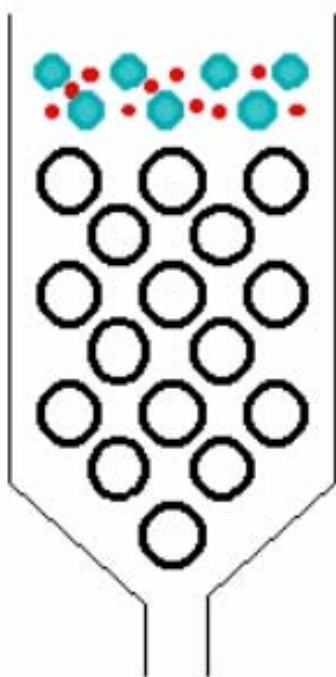
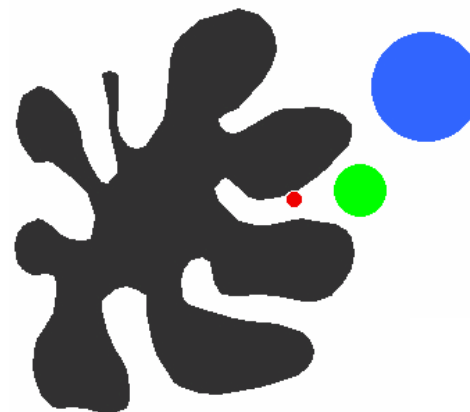
PREFRAKCIONACE MIKRO ROZSAHY

pl

GELOVÁ CHROMATOGRRAFIE

INSPIRATIVNÍ LITERATURA PRO MÍRNĚ POKROČILÉ

Two-dimensional gel electrophoresis in proteomics: A tutorial

Thierry Rabilloud et al. *Journal of Proteomics* 2011

Two-dimensional gel electrophoresis in proteomics: past, present and future

Thierry Rabilloud et al. *Journal of Proteomics* 2010

Proteomic biomarker discovery: It's more than just mass spectrometry

Josip Blonder et al. *Electrophoresis* 2011

III. KAPALINOVÁ CHROMATOGRAFIE LC

MULTIDIMENZIONÁLNÍ KAPALINOVÁ CHROMATOGRAFIE MDLC

SLOVNÍČEK

- hyphenated on-line LC-MS
- multidimensional LC-LC(-LC...)
- shotgun proteomics protein → digest → peptide → **HPLC** → MS

bottom-up

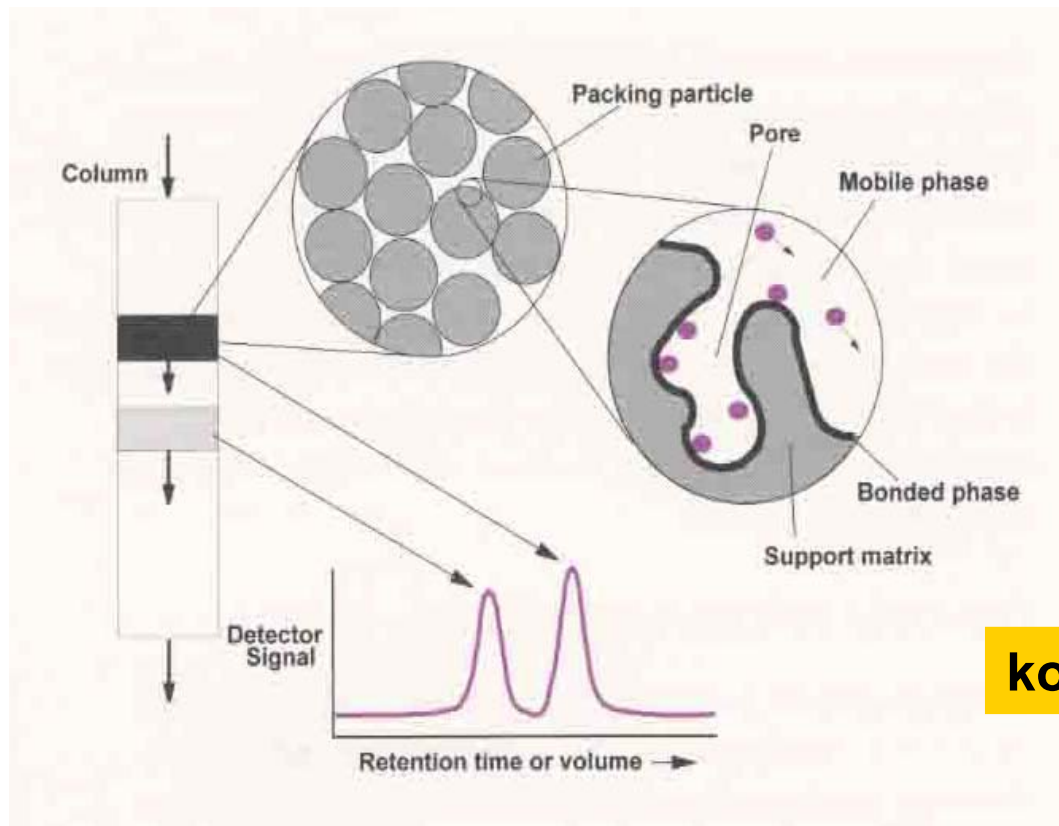
- (příliš) mnoho peptidů
- interference proteinů: stejná peptidová sekvence
- většina systémů MDLC

top-down

- intaktní proteinový iont
- limit velikosti - asi do 50 kDa

PROTEINY A PEPTIDY

PRINCIPY SEPARACE KAPALINOVOU CHROMATOGRAFIÍ

komplexnost

abundance

TYPY LC SEPARACE

CO ROZHODUJE

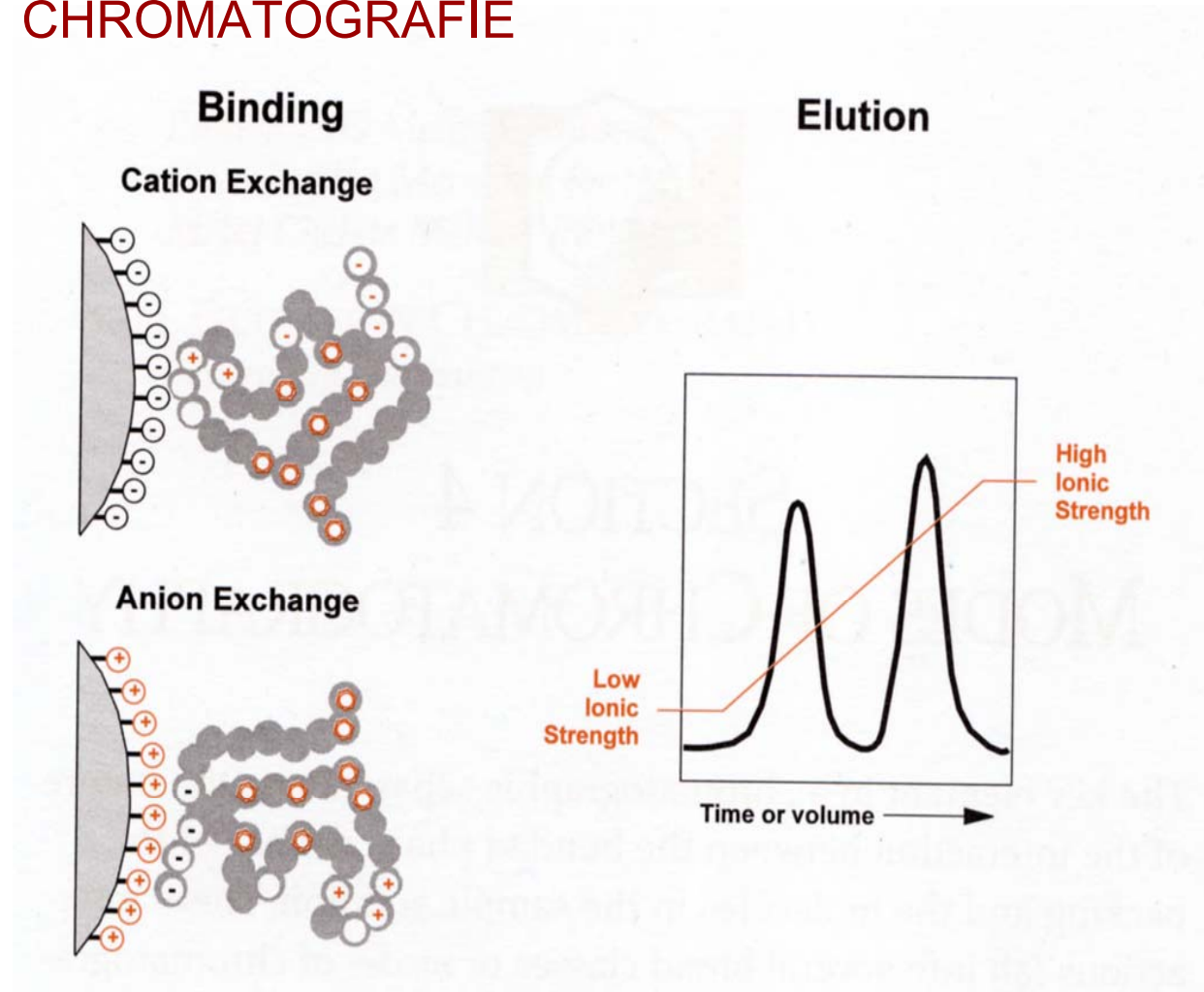

KOLONA

- náboj ionex
- hydrofobicita reverzní fáze
- biospecifická afinita afinitní
- velikost molekuly gelová

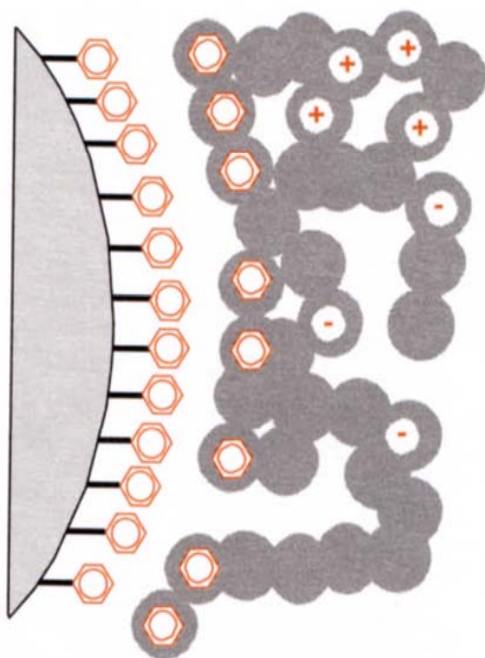
... a kombinace

IONEXOVÁ CHROMATOGRAFIE

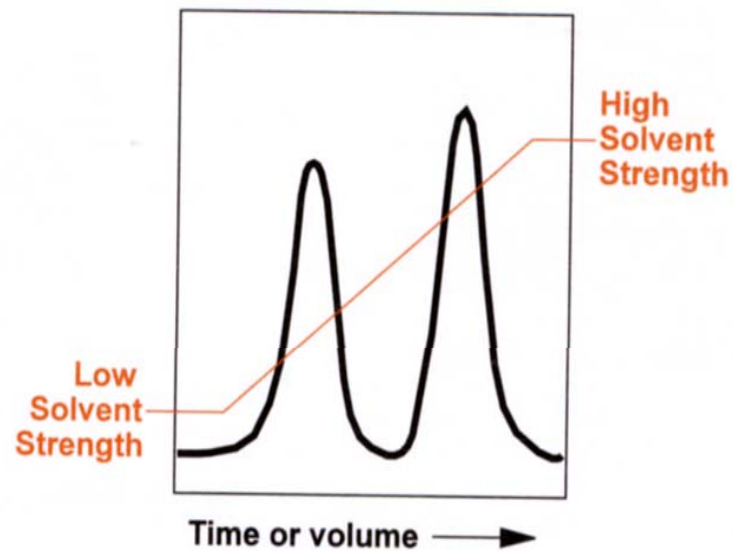

RP CHROMATOGRAFIE reversed-phase chromatography

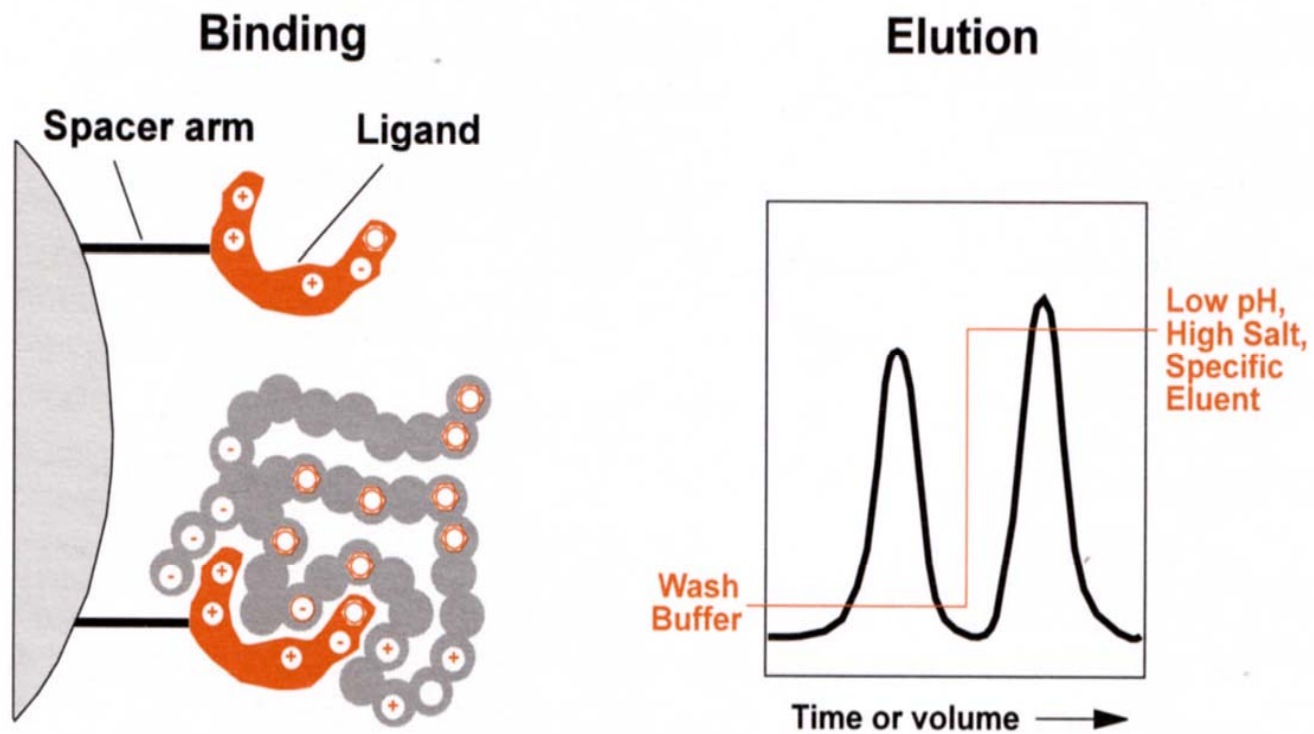
Binding

Elution

AFINITNÍ CHROMATOGRAFIE

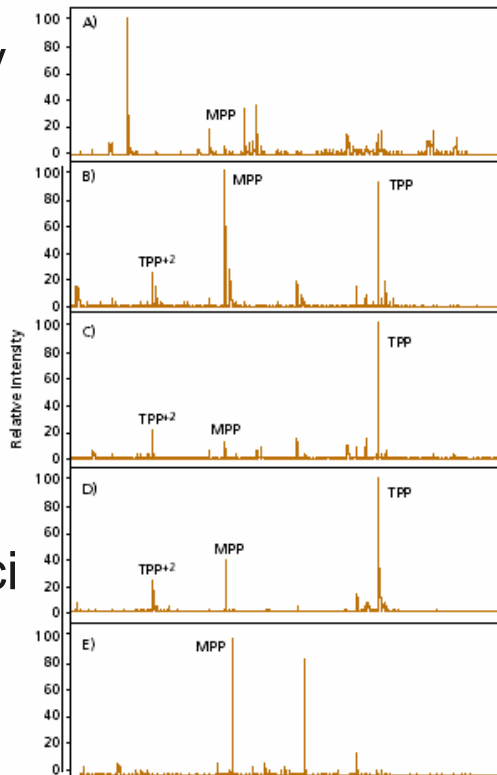
IMAC

Immobilized Metal Affinity Chromatography

PHOS Select Iron Affinity gel

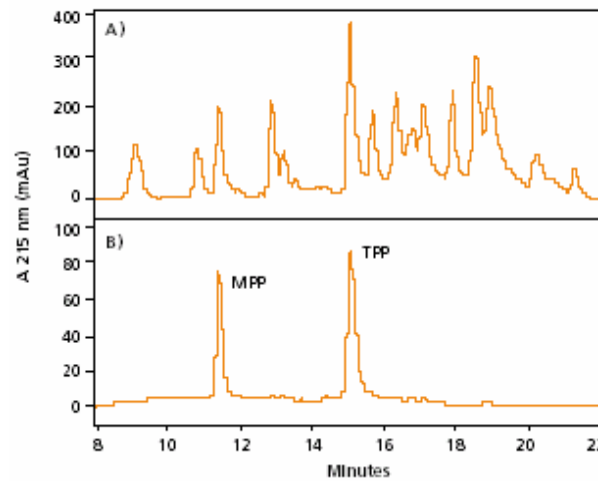
Resin Elution Selectivity - MALDI-MS

Surový

Po aplikaci

Resin Enrichment - HPLC

Surový

Po aplikaci

Kasein

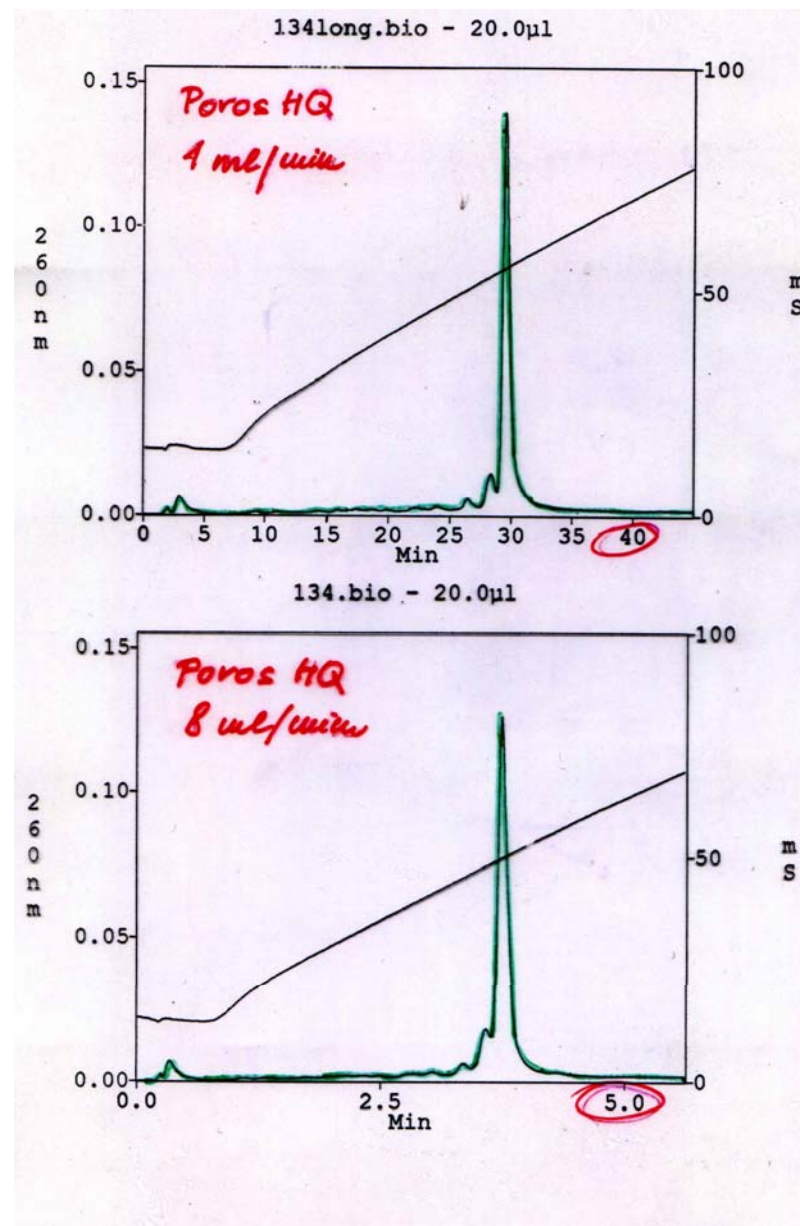
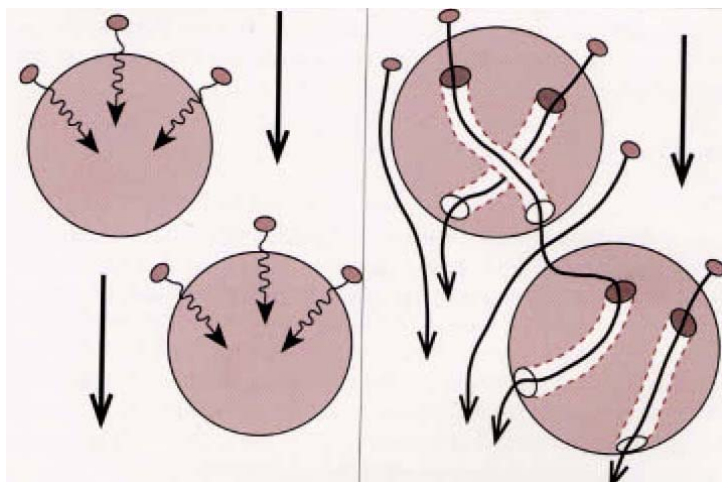
Kasein tryptic digest

HPLC

FPLC

PERFÚZNÍ LC

Kolona může vypadat různě . . .

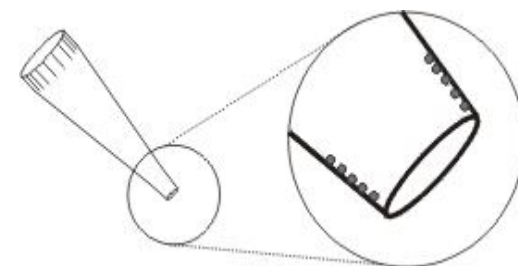

Glygen

TopTip

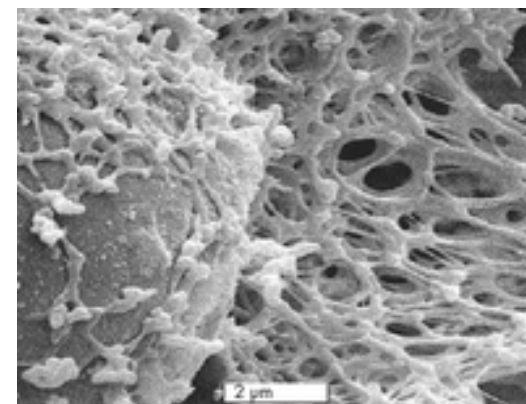

NuTip

Zip Tip
Millipore

C18
C4
MC
SCX

RP-MS obvykle poslední krok před MDLC-MS

optimalizace

- monolitické kolony
- vyšší tlak
- vyšší teplota
- optimalizace gradientu
- značení stabilními izotopy

MULTIDIMENZIONÁLNÍ CHROMATOGRAFIE

kombinace odlišných fyzikálních a chemických separačních principů

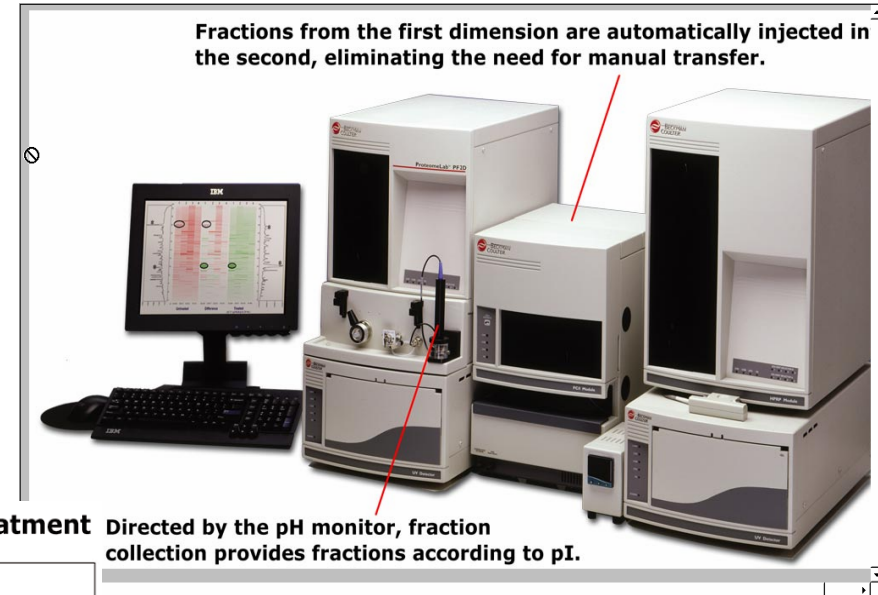
- **SCX/RP**
- **RP/RP**
- **HILIC/RP**
- **AC/MDLC** fosfoproteiny a fosfopeptidy, glykoproteiny a glykopeptidy

- diskontinuální **off-line**
- kontinuální **on-line** 1. kolona → 2.kolona
- dvoufázová kolona

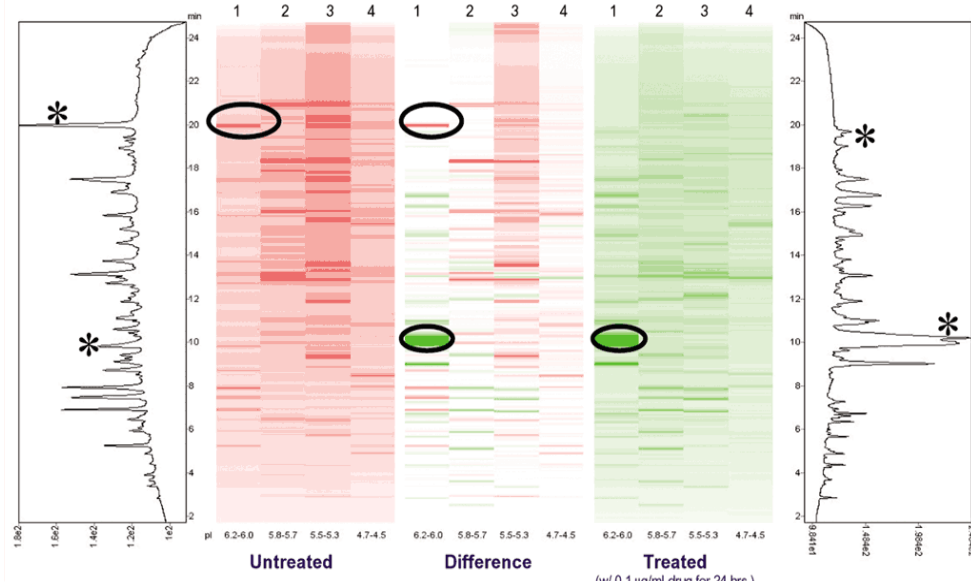
optimalizace parametrů MDLC !

ProteomeLab PF 2D

- chromatofokusace
- RP

Partial pI/UV map of colon cancer cell line before and after treatment

MULTIDIMENZIONÁLNÍ CHROMATOGRAFIE

- PRO**
- velké objemy vzorku
  - možnost koncentrace na koloně
  - membránové proteiny, basické proteiny
  - není nutno barvit
  - peptidy – přímé napojení na MS
  - automatizace

- PROTI**
- vizuální aspekty ztraceny: pI a Mr
  - LC je sériová analýza
  - GE může běžet současně pro více vzorků

LITERATURA - MULTIDIMENSIONÁLNÍ CHROMATOGRAFIE

Hyphenated dimensions in separation science

P.Q.Tranchida et al. *Journal of Chromatography* 2012

Multi-dimensional Liquid Chromatography in Proteomics

Xiang Zhang et al. *Anal Chim Acta* 2010

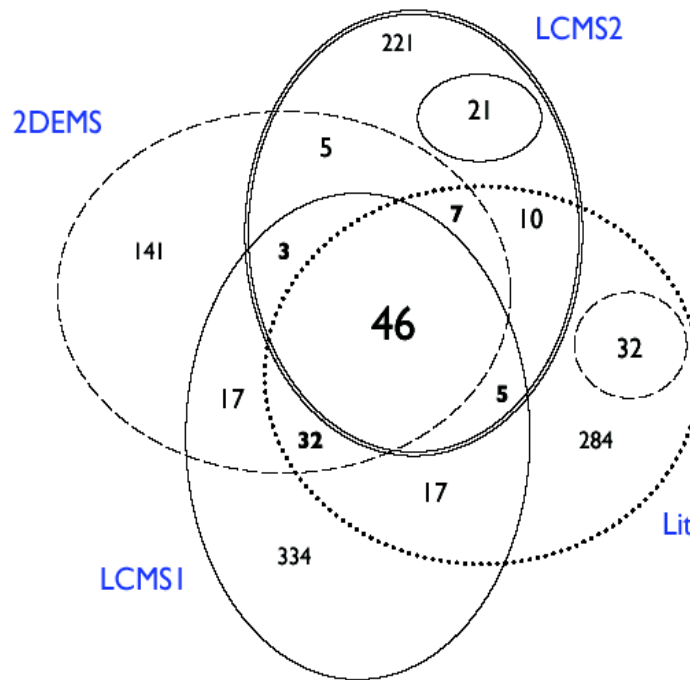
Multidimensional separation of peptides for effective proteomic analysis

H.J.Issaq et al. *Journal of Chromatography* 2005

Multi-dimensional liquid phase based separations in proteomics

Hong Wang, et al. *Journal of Chromatography* 2003

Different Platforms See Different Plasma Proteomes: Small Overlap of Four Plasma Proteome Datasets (Number of NR proteins)

- 46 proteins in all four lists
- 195 proteins in 2 or more lists
- 1175 NR proteins total

From: The Human Plasma Proteome: A Non-Redundant List Developed by Combination of Four Separate Sources, N. L. Anderson et al, Molec. Cell Proteomics, 3: 311-326 (2004).

Tato prezentace vznikla s podporou projektu **OP VK**
Rozvoj týmu pro výuku, výzkum a aplikace v oblasti funkční genomiky a proteomiky
(CZ.1.07/2.3.00/09.0132)

For all the complex problems and difficult questions
there is always one simple, easily comprehensible
w r o n g answer.

